

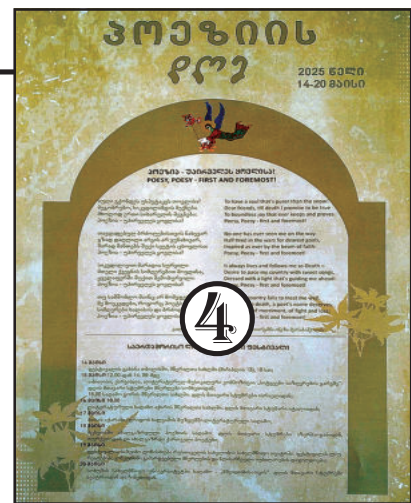
გილოცავთ დამოუკიდებლობის დღეს!

დაინფორმირების ბანერიული პროგრამები

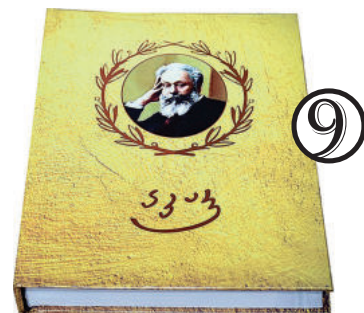

სერ ბულაკა მეფთა და დედოფალთა წინააღმდეგ

პოეზიის საერთაშორისო ფესტივალი

სხვიტორუი აკაკი წერეთლის პოეტურ პარსკვლავებს ღამით ხელთას უხეხავით...

საქმიტ მატყველი კასი -

ღემურ გადელია

გენიალური ვაჟა-ფშაველა წერდა: „ნებაში მას, ვინცა სწორად წითისოფლის გზას გაკვალავს“... მართლაც, რა გულწინააღმდეგობა, ვისაც შუაქალია, ისე გაიაროს წითისოფლის გზის ხილვა, რომ იგი ღირსების მაღალი წყობის მაგალითად აქცეოს.

ასე ცხოვრობს ბატონი **ღემურ გადელია**. მისი ცხოვრების გზა ქვაზე დადებული სიკეთის გზაა. კაცობის, ერთგულების, საქმისადმი თავდადების, მოყვასის უპირობო სიყვარულისა და თანადგომის გზა.

ბატონმა ღემურმა საკუთარი მხრებით ატარა ეპოქის ტვირთი, გადალახა ყველა წარუბერი, გამოწვევები, პრობლემები და დაწერა ქვეყნის აღმშენებლობის ახალი ისტორია.

ყველგან, სადაც უმოღვაწეა, სამუდამოდ აღმუქვდა მისი კვალი, როგორც სიმბოლო მოყვასის სიყვარულისა, მსახურებისა, ზრუნვისა, უნაგარო სიკეთისა და ერთგულებისა.

საქვეყნოდ აღიარებული „არქეოპოლისის“ დამფუძნებელი და ხელმძღვანელი, ეკონომიკის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი, ორი მონვევის პარლამენტის წევრი, ორგზის ღირსებისა და წმინდა ნიკოლოზის ორდენების კავალერი, საქართველოს დამსახურებული მეცნიერი, სენაკის, მარტვილისა და ზუგდიდის საპატიო მოქალაქე, პროფესიონალი მშენებელი, ეკლესია-მონასტრების აღმშენებელი, სამეგრელოს უხუცესთა საბჭოს წევრი, ქველმოქმედი, მრავალი წიგნისა და მონოგრაფიის ავტორი – ეს რეალიები თავისთავად მეტყველებს ღემურ გადელიას, როგორც მრავალმხრივი საზოგადო მოღვაწის, სამაგალითო მაგალითისა და დამსახურებაზე ქვეყნისა და ერის წინაშე. მაგრამ ყველაზე ღირსეული მისი კეთილ-

ნ. 6-7 გვ.

მოხილება, უბრალოება და ზღვარდაუდებელი სიკეთეა.

„მადლი ქენი, ქვაზე დაღე, გაიარე – წინ დაგხედებო“, ეს ანდაზა ბატონი ღემურის ცხოვრების დევიზია, მისი არსებობის სიმბოლური გამოხატულებაა, ქველმოქმედება კი – შინაგანი მოთხოვნილება.

უფალმა დაანათლა განსაცდელში მყოფი აღმამიანების თანადგომის საოცარი უნარი და ეს წყალობა ღვთისა კელაპტარივით ანთია უამრავი აღამიანის გულში. აღამიანთა მადლიერება ხომ ყველაზე დიდი და ფასეული ჯილდოა, ლოცვასავით წმინდა და გულწრფელი. ამ ლოცვის ძალა და მადლი მოსაუდეს ბატონ ღემურს, მის დიდ ოჯახსა და შთამომავლობას.

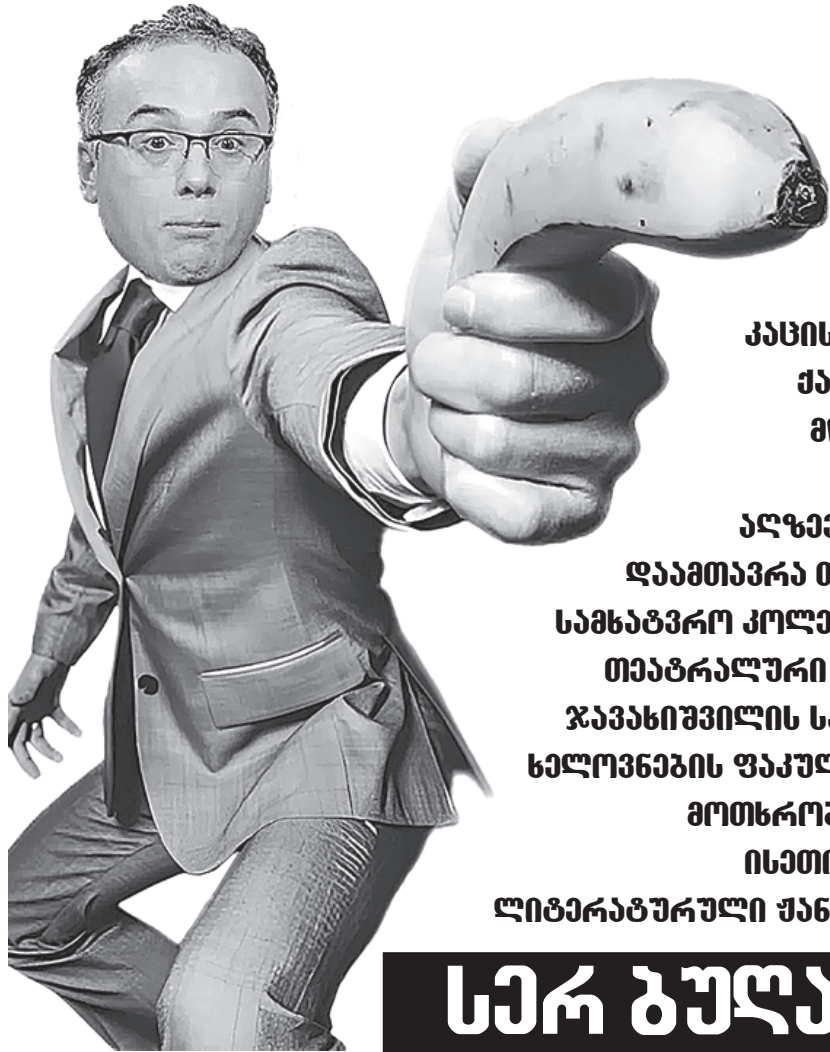
ნათქვამია: წინა კაცი უკანასი ხილიაო. გზად და ხილად გადებული სიყვარულია სწორედ ის ხილი, რომელიც ბატონმა ღემურმა აწმყოსა და მომავალს შორის გადო, რათა თაობებმა მშვიდად, ღირსეულად და უსაფრთხოდ იარონ.

სს „არქეოპოლისის“ კოლექტივი დიდი სიყვარულითა და მადლიერების გრძობით ულოცავს თავის სახელოვან თავკაცს ქვეყნად მოვლინების დღეს!

...გვამაყვებით, გვამაყვებით, გვამაყვებით!.. უფლის კალთა ფარავდეს თქვენს ოჯახს! მრამალაშამიარ თქვენი სიცოცხლე, გატონო ღემურ!

სს „არქეოპოლისის“
თანამგროვლები

დაპირფარებისთვის განწირული პრაქტიკები

მოდი, როდესაც სიტყვით ერთი თანამედროვე სახელმწიფო კანონის გიგანტი გავიხსენოთ. ლაშა გულაძე, ქართული წარმოშობის თანამედროვე მწერალი, პოეტი, დრამატურგი და ბოლო პერიოდში პოლიტიკურ ლიდერად აღზევებული „მოღვაწე“. დაიბადა 1977 წელს. დაამთავრა თბილისის იაკობ ნიკოლაძის სახელობის სამხატვრო კოლეჯი, თბილისის რუსთაველის სახელობის თეატრალური ინსტიტუტის კინო-დრამატურგიისა და ჯაჰანგიროვის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ხელოვნების ფაკულტეტი. დაწერილი აქვს ექვსი რომანი, მოთხრობები, პიესები, ესეები, ლექსები და კიდევ ისეთი „ნაწარმოებები“, როგორც რომელიმე ლიტერატურული ჟანრისთვის მიკუთვნება ერთი სარიტორა.

სარ გულაძე მეფეთა და დედოფალთა წინააღმდეგ

თავის დროზე, ყველაზე დიდი გამოხატულება მოჰყვა მის ერთ-ერთ ნაწარმად ასეთ „უწარმო“, ქართული კულტურის, ისტორიისა და მთლიანად ქართული ერის შენარჩუნების მიზნით „ნაწარმოებს“ „გიორგი მთაბერი“.

მულაძის ნაწარმოებები გამოცემულია ქართულ, რუსულ, სომხურ, ფრანგულ, გერმანულ, ინგლისურ და პოლონურ ენებზე. არის „საბას“ პრემიის ხუთგზის (ხუთგზის!) ლაურეატი. მიღებული აქვს ლიტერატურული პრემია „წინანდალი“, რუსული სახელოვნებო პრემია „ტრიუმფი“, თეატრალურ მოღვაწეთა, წიგნის მაღაზიათა ქსელ „პარნასის“ (ორჯერ), ბრიტანული რადიო BBC-ის (ორჯერ), ბაკურ სულაკაურის გამომცემლობებისა და თეატრალური პრემია „დურუჯი“ (ბოდიშს ვიხდი, თუ რამე გამოგონა). გთხოვთ, ყურადღება მიაქციოთ: „საბას“ ფიურის წევრ მწერალ-ლიტერატორთა შემადგენლობა ყოველწლიურად განსხვავებულია, მაგრამ მისი ერთგვარობა და ერთსულოვნება მართლაც გასაოცარია – იგი თავისი პრემიით ხუთჯერ აჯილდოვებს ერთსა და იმავე პიროვნებას. არის მერვე ვარიანტი – ლაშა გულაძე გენოსია!

ბატონი ლაშა გულაძის მოკრძალებული პიროვნების ხაზგასმულად მიტყვი, რომ მას ჯერ არ მიუღია სარ ლაშას ტიტული, მრავალთნობიანი იმპერიის ორდენი და გერმანიის გიორგი გიუსენის ლიტერატურული პრემია. თუმცა, როგორც საიდუმლოდ ამხრობს, ქართული ხალხის გადასარჩენად თავდაზურგაპირი გრძელსტრატეგია, ნაღვლიანი მაკაინის ინსტიტუტის სტივენდიაზე და სალო გარბოს სახელობის საერთაშორისო პრემიაზე „ლაშა გულაძე“.

საესეებით სამართლიანად დიდ ქართველ მწერლად აღიარებულ ლევან გოთუას (1905-1973 წ.წ.), იმის გარდა, რომ 20 წელი საბჭოთა „გულაგების“ ჯურღმულებში გაატარა, არასოდეს არავითარი ჯილდო, არავითარი პრემია არ მიუღია.

იმასაც შეგახსენებთ, რომ თავისი საკმაოდ ხანგრძლივი ცხოვრების განმავლობაში კონსტანტინე გამსახურდიას (1891-1975 წ.წ.) დაწერილი აქვს ცხრა რომანი, მრავალი მართლაც შესანიშნავი ლექსი და მოთხრობა და სულ მიღებული აქვს ორად-ორი ჯილდო – ლენინის ორდენი და რუსთაველის პრემია;

გენიალურ გალაკტიონს (სიკვდილამდე პალტოს და ფეხსაცმლის ფული რომ ენატრე-

ბოდა) – ლენინისა და შრომის წითელი დროშის ორდენები...

სანამ მთავარ სათქმელზე გადავიდოდეთ, მოდი, ვნახოთ, რას წერს „საბას“ პრემიის ხუთგზის ლაურეატი და დღე-ღამეზე მაკაინის ინსტიტუტის სტივენდიატი ქართველი მწერალი თამარ მეფეზე (ამონარიდი მოთხრობიდან „გიორგი რუსი“):

„კაცმა არ იცის, როგორ გამოიყურებოდნენ მათი თამარ! ან ხმა როგორი ჰქონდა? ქართული ძალაღმს რთ ხმაში აქვთ, ალბათ ისეთი – სადღაც მოუქმელი და სადღაც სხიამოვნივ. უკანალი იკრავდნენ – ანუ ქართული. ოდნავ შენარჩუნებო დიდელი ნოქი სახეზე – ვსაქ ქართული... ქართველები მათნახ ისეთი ჯიუსიკოლოფები იყვნენ, როგორც მეთვრამეტე საუკუნეში ტრაქტატზე ხელისმომწერის დროს და როგორმეც ახლა კიან. ჰოდა, გაიხედ-გამოიხედ – მსოფლიო, რასაკვირველია, დიდი იყო, მაგრამ არჩევანი მაინც საშფოვლოზე, ჩადილეთზე გააქმდა. რატომ ვინალოთ, გარე აქვანო, იფიქრას...“

ისტორიის, საზოგადოების კანონზომიერი განვითარების სრული უეცრობის დემონსტრირებასთან ერთად, ეს გახლავთ მშობელი ხალხის, მშობლიური ისტორიული ღირებულებების თავხედური შეურაცხყოფა. ავტორი ცდილობს, მკითხველი დაარწმუნოს, რომ ქართველი (მისი მშობელი ხალხი!) 800 წლის წინათაც იყო ხარბი, ანგარებიანი, ფეხებზემკიდია საზოგადოება და ასეთად დარჩა დღემდე! რომ, თურმე, მაშინდელ ქართულ პარლამენტს (დარბაზს) თამარ მეფის საქმროდ ნოვგოროდის მთავარი იური ბოგოლიუპსკი პოლიტიკური მოსაზრებით კი არა, გეოგრაფიული სიახლოვის გამო შეურჩევია! რომ, თურმე, ქართველების „რუსეთშიღობა“ ჯერ კიდევ რვა საუკუნის წინათ დაწყებულია და ქართველი ხალხი მაშინაც ისეთივე გონებარლუვი ყოფილა, როგორც იყო მეთვრამეტე საუკუნის მიწურულს და როგორც არის დღეს!

განსაკუთრებული აღნიშვნის ღირსია მრავალპრემიანი მწერლის გემოვნება. მისი აზრით, ქართველი ქალები მაშინაც ისეთივე მახინჯები ყოფილან, როგორც არიან დღეს – მოუქნელხმინანები, უკანალაზვარდნილები და ღინღლიან-მანჯვგლიანები. ობიექტურობისთვის ვიტყვი, რომ მისეული ეს შეფასება, სავარაუდოდ,

არ ეხება მიხეილ სააკაშვილის ცოლებისა და საყვარლების არმადას – ყველა სირინობივით გალობს, ყველა თოვლივით სვეტაკი კანით ქათვებს და ყველა, უკლებლოც ყველა საზამთროს ფორმის უკანალით გვეთამაშება.

ისე, მულაძის ასაკის, მწერლური და ქუჩური მიტინგური გამოცდილების მქონე კაცმა უნდა იცოდეს, რომ ქალის გონებრივი ან სექსუალური ღირსებების შესაფასებლად ხმა, ღინღლი და უკანალის ფორმა არაფერ შუაშია!

ახლა ისიც ვნახოთ, რას წერს მრავალპრემიანი ლაშა ქართველი ხალხის სიამაყე ნონა გაფრინდაშვილზე:

„ვიცი, მონა გაფრინდაშვილის გაკრიტიკება არ შეიძლება, რადგან, შესაძლოა, კრიტიკისგან დაცვით ნაილონ ციფრებზე და წერონ, რომ მე მოიბო „სონიდელს შევხვნი“, მაგრამ მისი სიტყვები, რომ 9 აპრილს ხალხს თურმე გასაქმებო დაუბრუნეს როდითმეცა და კრიტიკა და 26 მაისს კი – არა, სულ მთხრე, უპატივცემულოება რუსების მიერ 9 აპრილს მოკლული 21 ადამიანის სხონის და ისტორიულად კი – უზნეთ უსაზრთლოება. 2011 წლის 26 მაისი შეგახანავი იყო – მთელი თავისი, ჩაპიტვის მიერ ინსპირირებული „საკრეტისტო“ ნინაპირითი და სისლთანო რეჟიმით გოლოს. თუმცა, ამ დღის 9 აპრილთან შედარება ამოწმალურია და დანაშაულებრივი კი. როგორც ჩანს, მ-ნე ჯადრასის დედოფალი მონიანი წლევის გოლოს განსაკუთრებულ ემოციურ გელოვას ვერ გრძნობდა ერთგული კრემისების მიმართ და, სავანალოდ, როგორც საგოთა ელიტარული ნოვანაშრის ნანოთ, გაშინდული ცვაკის ხელმძღვანელების გულშემატკივარი უფრო იყო, ვიდრე საქართველოს დამოუკიდებლობისთვის მებრძოლი ხალხის. ზოგადად კი, რაც წლევი გადის, მით უფრო ვიხრება, როგორ, რისი და რატომ ვიძინებ ამ ნოვანაშრულ „ელიტას“ საგოთა კავებას არქივების განხილვით. არსებითად, ვუთხრებ სოპ დიდელიამ ამ შეხვედის გამო „მოაწყვი“.

ჩემი „პროპაგანდისტობისა“ რა ვითხრობ, მაგრამ ვაფასებ მულაძის წინასწარმეტყველებას, რომ „შესაძლოა, პროპაგანდისტებმა ნაილონ ციტატა და წერონ, რომ მე მორიგ სინმინდეს შევხვნი“. თუმცა, აქ საქმე გვაქვს არა მხოლოდ „სინმინდესთან შეხებაზე“, არამედ უნიჭო დემოკოგეიასა და მორიგ უეცრობასთან.

უპირველეს ყოვლისა, ცხრა აპრილის სისხლიანი ტრაგედიის შემოქმედი ვახლდათ არა რუსეთი და რუსი ხალხი, არამედ უკვე ავთონიში მყოფი, მაგრამ ჯერ კიდევ მოქმედი საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირი, რომლის შემადგენელი ნაწილი იყო საქართველოს საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკა. უზუნალოდ დარბევის შემსრულებელი ვახლდათ არა ამიერკავკასიის ჯარები და მისი სარდალი როდონოვი ან არმიის გენერალი კოჩეტოვი, არამედ ამ მიზნით ცემბირიდან ჩამოყვანილი სპეციალურად განვრთნილი რაზმი (სამხუხაროდ, მეთაურის სახელი არ მახსოვს), რომელიც დავალების შესრულებისთანავე უკან დააბრუნეს. ხაზს ვუსვამ, საუბარია სისხლიანი ტრაგედიის უზუნალო შემსრულებლებზე.

რაც შეეხება 1989 წლის ცხრა აპრილისა და 2011 წლის 26 მაისის შედარების ამორეურობას და დანაშაულებრიობას, მწერალმა კაცმა უნდა იცოდეს, რომ 26 მაისი საქართველოსთვის, ქართველი ხალხისთვის იყო მეგრად უფრო მტკივნეული, მეგრად უფრო ამორალური და მეგრად უფრო დანაშაულებრივი, ვიდრე 9 აპრილი. მიზეზი ძალიან, ძალიან თვალსაჩინოა – სისხლიანი 9 აპრილის ორგანიზატორი იყო მოსკოვი, კრემლი, საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირის უმაღლესი ხელისუფლება, შემსრულებელი – საბჭოთა არმია; 26 მაისის სისხლიანი დარბევის ორგანიზატორი იყო თბილისი, მთავრობის სასახლე, დამოუკიდებელი საქართველოს რესპუბლიკის ხელისუფლება; შემსრულებელი – დამოუკიდებელი საქართველოს სპეციალური დანიშნულების რაზმი; უფრო მარტივად: 9 აპრილი იყო – საბჭოთა იმპერია საქართველოს წინააღმდეგ; 26 მაისი – ქართველი ხალხის მიერ არჩეული საქართველოს ხელისუფლება ქართველი ხალხის წინააღმდეგ!

თავად განსაკუთრებული უფრო ამორალური და დანაშაულებრივი! მოდი, კიდევ ერთხელ ვნახოთ, რას წერს მრავალპრემიანი და ლამაზუკანალიანი ქართველი მწერალი ნონა გაფრინდაშვილზე:

„როგორც ჩანს, 4-50 ჯაშუარის დედოფალი 80-იანი წლების ბოლოს განსაკუთრებულ ეფექტურ გეგმას ვერ გრძობდა ერთნაირი პროცესების მიმართ და, სამართლმცოდნეობით, როგორც სპეციალური ელიტარული ნოინი, მაშინდელი მკაცრი ხელმძღვანელების გულგებლობის უფრო იყო, ვიდრე საქართველოს დამოუკიდებლობისთვის მებრძოლი ხალხის“.

დაუკრებელია, წარმოუდგენელია, საქართველოში გაზრდილი და მწერლობაზე თუნდაც მცირე პრეტენზიის მქონე ადამიანი ამას გულგულად ამბობდეს. ანუ არ იცოდეს, რომ თამარი არის მეტორიკული საუკუნის საქართველოს საამაყო მეფე, ხოლო ნონა გაფრინდაშვილი – მეოცე საუკუნის მსოფლიოს ქართველი ჯაშუარის დედოფალი! ჩვენში დარჩეს და, საბედნიეროდ, თვითონ ლამაზ ბუღალტერად გრძნობს თუ არა რაიმე „განსაკუთრებულ ეფექტურ გეგმას“ 21-ე საუკუნის დასაწყისის საქართველოში სააკაშვილის მინიჭებული ხელისუფლების მიერ ქართველი ხალხის წინაშე ჩადენილი ერთი უაქმური დანაშაულების გამო.

არა, ყველაფერი იცის და ყველაფერი ხედავს. უბრალოდ, მუქთა ფულს დახარბებულ იძულებულია, „საბას“ პრემიების დამფინანსებელი იღუმენი „მეგობრის“ დავალება შესასრულოს – საქართველო არ არის ღირსეული, დამოუკიდებელი, მდიდარი ისტორიული წარსულისა და თანამედროვეობის მქონე თავმოყვარე ქვეყანა; ქართველი ხალხი არ არის დამოუკიდებლობის ღირსი – იგი მარადიულად რომელიმე ჯო უილსონის, კაია კალასის ან ზურა-გიორგი ჯაფარიძის მიშველი უკანაღის მიღმა უნდა დარჩეს.

რაც მთავარია, მწერლობა უნდა დაამტკიცოს, რომ არც წარსულში, არც თანამედროვეობაში და არც მომავალში საქართველოს არ ჰყოლია, არ ჰყავს და არ უნდა ჰყავდეს ავტორიტეტული, გამორჩეული, სამაგალითო პიროვნება. ქართველი ხალხი უნდა იყოს მორჩილი ბრბო, უსიტყვოდ რომ დაემორჩილებოდა გიორგი ჯაფარიძისწინააღმდეგობის ნებასურვილს.

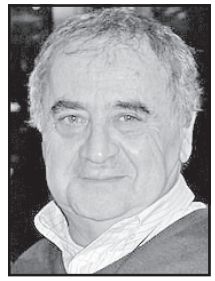
მწერლის ეს სიტყვებიც ამის დასტურია: „ჩვენ „ვესნობით“ არა მხოლოდ კავკასიურ პროცესს ზურა ჯაფარიძის (და სხვების) წინააღმდეგ, არამედ ზოგადად პოლიტიკის გუქვების პროცესს... „პოლიტიკა“ ჩვენს თვალში იქცევა ოლიგარქის ნიღბად, ფორმალურ დანამატად მისი არალეგიტიმური წყობისთვის; ამსურდალ – პოლიტიკოსებისთვის და საყრდენად – ავტორიტეტის ფინანსურ-ძალადობრივი სისტემისთვის. პოლიტიკოსს დაჭერას უპირებენ პოლიტიკოსად ყოფნისთვის – პოლიტიკური ოპონენტისთვის და სხვა არაფერისთვის...“

ერთი შეხედვით, ყველაზე დიდი უცნაურობა (არ მინდა, იდოტიზმი ვასწავლო!) ის გახლავთ, რომ ქართველი მწერალი პოლიტიკოსად მოიხსენიებს კაცს, ვინც რუსეთის შემინება საკუთარი მოშველი უკანაღის სცადა; ვინც საარჩევნო ხმები ახალგაზრდობაში ნარკოტიკების პროპაგანდით მოიპოვა; ვინც ახალგაზრდობას იარაღის გამოყენებით სახელმწიფო გადატრიალებისკენ მოუწოდებდა და ამისთვის ვაკვეთილმუსაუ უტარებდა; ქვეყნის არმიაში სამხატვროისთვის თავის ასარიდებლად მის მიერვე გამოგონილი, ბუნებაში არარსებული „არეღივის“ ჩინებში არიგებდა...

ჩემნაირი უბირი საზოგადოებისთვის აქვე გამოთქვამ ვარაუდს, რომ „კავკასიურ პროცესში“ მრავალტიტულოვანი სერ ლაშა ბუღალტერს გულისხმობდეს ებრაული წარმოშობის დიდ გერმანულენოვან მწერალ ფრანკ კაფკას და მის ფილოსოფიურ რომანს „პროცესი“.

კოლმეტიური ლაშა ბუღალტერის თანდასაბუნიანი წარმომადგენლობისთვის. იმ შემთხვევაშიც კი, თუ საქართველოს ეპრონინტაგრაციის გასაქმავალი დროით გადაიდგება. თამარი დარჩება საქართველოს საამაყო მეფე; ნონა გაფრინდაშვილი – მსოფლიოს საამაყო ჯაშუარის დედოფალი; რუსთაველი – მიუწვდომელი მწერალი; ბაღატიანი – ქართული პოეზიის მეფე; გიორგიანი და მათი გადიდებული მწერალ-პოლიტიკანები – ხვალვე დაიწყებენ-თვის განმარტული არარაობადა.

თეიმურაზ ძორიძე
25. 05. 2025

რადიკალები 26 მაისს მსხვერპლის აუსილატობას აანონსებენ.

პარალელურად, ემს-პრაზიდენტი აშშ-ის საელჩოში კონსულტაციას მართავს.

საელჩოდან დაბრუნებული სალომე ზურაბიშვილი უკვე საქართველოს რადიკალური ოპოზიციის წარმომადგენლებს შეხვდა.

შეხვედრის შემდეგ, რომ „ჩვენი საქართველოსოლიდარობის ალიანსის“

ადმინისტრაციის მდივანმა გადაეცა

ფოტოგრაფია ისაუბრა 26 მაისის რადიკალიზაციის დროს შესაძლო

მსხვერპლზე. იგივე განცხადება

გააკეთა გიორგი უგულავას და დაამატა, რომ მსხვერპლში მხოლოდ

გამართლებულია. მოკლად, რადიკალები მსხვერპლისთვის

ეზიზებოდნენ. რამდენად მისხვამ მათ ამის საშუალებას კალმის სტრატეგია.

ამას ზუსტად დღეს ვნახავთ.

მიმდინარეობს გიორგი უგულავას მიმართ, რომ აშშ-ის საელჩო მსხვერპლისად დაკავშირებით ამომხურავ განცხადებას გააკეთებს და აქვე აღნიშნავს, რომ ამერიკის შეერთებულ შტატებში არ სჩვევია, რომ მისმა საელჩომ რამე დამალოს.

„მაკეინის ინსტიტუტის სტიპენდიტი იყო ამერიკის შეერთებული შტატების საელჩოში. ჩვენ არ ვიცით, რა საკითხებზე იმსჯელებს, მაგრამ დარწმუნებული ვართ, რომ ამერიკის შეერთებული შტატების საელჩო გააკეთებს რელიგიურ განცხადებას. იგივე ვგონებთ იმის ვერა უკვე და აღნიშნავს, რომ ამერიკის შეერთებული შტატების საელჩოში პირდაპირ არის პოლიტიკური განცხადება. „ნაცისტობის“ პოლიტიკური ლიდერად გადაიქცა ჰერინგისი.“

რასაკვირველია, შეიძლება ვიფარაუდოთ, რა განცხადებებზე, რა ღონისძიებებზეა საუბარი, მაგრამ ვიმედოვნებ, იქნებ გონს მოგვოს ვერა უგულავასი ელჩი და მივხვდეთ ინსტიტუტის თანახმად, რადაც გარკვეულ თემებზე განიხილავს, რომელიც ეხება საქართველოში სტაბილურობის შენარჩუნებას და ქვეყნის გადარჩენას, თუმცა ეჭვი მაქვს, რომ ამ თემისთან დაკავშირებით არანაირი პოზიტიური დამოკიდებულება შეიძლება არ გააჩნია, ვინაიდან ინსტიტუტის აქვს სხვა, ხოლო ინსტიტუტის მიმდევრების მიმართ ვერა უგულავასის სასამართლოს სერიოზული პრეტენზიები გააჩნია. ეს არის სტემა, რომელსაც ჩვენ ვუყურებთ. ეს არ ეხება მხოლოდ საქართველოს. ვერა უგულავასი სერიოზული დამამულოება, მათ შორის, იმ ადამიანის მიმართ, ვინც ინსტიტუტის აძლევს ჰერინგისის, – განაცხადა გიორგი უგულავასი.

არსებული ინფორმაციით 26 მაისს თბილისში რამდენიმე რადიკალი ვერა უგულავასის ჩამოხრის, რაც პარლამენტის თავმჯდომარის შალვა პაპუაშვილის განცხადებით, მიუთითებს, რომ არანაირი ოპოზიციის და არანაირი NGO-ები არ არსებობენ და თუ პროვოკაცია იქნება, პასუხისმგებლობა დონორებსა და ზოგიერთ ელჩს დაეკისრება.

შალვა პაპუაშვილის განცხადებით, ვერა უგულავასი პასუხისმგებლობას, ვინც ადამიანებს ფარად იფარებენ, ძალადობისკენ აქეზებენ, შემდეგ კი რაღაც ღირებულებებზე და ქართველი ხალხის ინტერესებზე საუბრობენ.

პაპუაშვილის განცხადებით, ვერა უგულავასი ტარებს, რომლებიც 26 მაისს, დამოუკიდებლობის დღეს, საქართველოში ჩამოსვლას აპირებენ, იმის უფლება არ აქვთ, რომ ქვეყანაში ვითარება არ იყოს. თუმცა კითხვებზე, გააძევენ თუ არა მათ ქვეყნიდან, პასუხობს: „არა!“

„არა! ასე არ არის, ჩახვიდე ქვეყანაში და სიტუაცია არის, ამის უფლება არაა ვის აქვს, ეს საერთაშორისო სამართლის დარღვევაა. დღეს, როცა რუსეთზე საუბრობენ, რას ედავებიან? წესებზე დაფუძნებული საერთაშორისო წესების დარღვევას და თავად რას აკეთებენ? ვამხელთ. ის, რომ 26 მაისს, რამდენიმე რადიკალი ვერა უგულავასის ჩამოხრის, მაგალითად, რასა იუკნევიჩიენ, რომელიც მხოლოდ პერიოდში ფაქტობრივ განცხადებით არის გამორჩეული, მიუთითებს, რომ არანაირი ოპოზიციის და არანაირი NGO-ები არ არ-

რა მიზნით ჩამოხრის პროვოკაციური ეპროპარკენებარები დღეს, 26 მაისს, თბილისში?!

სემბონ. 26 მაისს მათი ქვედა დონორებისა და უცხოელების მიერ მიცემული სიგნალებით იქნება განპირობებული.

ასე რომ, თუკი რაიმე პროვოკაცია ან ძალადობა იქნება, როგორც 9 აპრილს ვიხილეთ, პასუხისმგებლობა სრულად დონორებსა და ზოგიერთ ელჩზე იქნება, რომლებიც მოძალადეებს ხელს ართმევენ და ექსტრემისტებთან და მოძალადეებთან სალონურ საუბრებში არიან შესული. პასუხისმგებლობა კი გულისხმობს იმას, რომ ჩვენ ამაზე ვისაუბრებთ. ვერა უგულავასი ამას, როცა ადამიანებს ფარად იფარებენ, ძალადობისკენ აქეზებენ და შემდეგ რაღაც ღირებულებებზე და ქართველი ხალხის ინტერესებზე აღარ საუბრობენ, – აღნიშნა შალვა პაპუაშვილმა.

„ხალხის ძალის“ თავმჯდომარის სოზარ სუბარის განცხადებით, ეს ცხადყოფს იმას, რომ უცხოელი აქტორების მხრიდან საქართველოს მიმართ საქმეში ჩარევის მცდელობა კვლავ გრძელდება.

„მოლო თვეების განმავლობაში მთელი საქართველო უსუნს საგამოძიებო კომისიაზე იმ საბინელებზე, რასაც „ნაციონალური მოძრაობა“ საქართველოს მოქალაქეების მიმართ ჩადიოდა და ყველა ელჩმა ყველაფერი იცოდა. არავინ საჯარო განცხადებას არ აკეთებდა, თუმცა დიდ ვერა უგულავასს საქართველოს შიდა საქმეებში. დღეს, სამხუაროდ, საქართველოს შიდა საქმეებში ჩარევის კვლავ ცდილობენ, ოღონდ უკვე მიმართულებით – ცდილობენ სახელმწიფოს წინააღმდეგ ძალადობის შერობაცა მოახდინონ. 26 მაისის წინ, როდესაც თბილისის განცხადებული აქვს, რომ ალტერნატიული აქციები უნდა მოაწყოს, მინიმუმ, ამერიკის საელჩოსგან განმარტება უნდა მოვისმინოთ, თუ რას შევხებოდა ოპოზიციისთან შეხვედრა“, – განაცხადა სოზარ სუბარმა.

„ნაციონალური მოძრაობის“ თავმჯდომარის თინა ბოკუჩავას განცხადებით, ივანიშვილის „რუს-ქოცები“, ჯალათები, რომლებიც ყოველდღიურად ხელყოფენ ჩვენი ქვეყნის დამოუკიდებლობას, სუვერენიტეტს და სახელმწიფოებრიობას, ვერ უნდა აღმოჩნდნენ რუსთაველის გამზირზე 26 მაისს.

„რუს ქოცების ადგილი რუსთაველის გამზირზე არ არის და ვერ იქნება. ჩვენი ქვეყნის ყველა მოქალაქეს დაუტოვებთ იმის უფლება, თავად განსაჯოს, როგორ იმოქმედებს იმისთვის, რომ დაიცავს ის დღე, რომელიც ძალიან ძვირფასია საზოგადოების უდიდესი ნაწილისთვის, ამ შემთხვევაში, ეს არის 26 მაისი. 26 მაისს ტრადიციულად ვხვდებით რუსთაველზე“, – განაცხადა თინა ბოკუჩავამ.

ანალიტიკოს შალვა პაპუაშვილის განცხადებით, რაც უფრო ახლოვდება 26 მაისის დღესასწაული, მით უფრო მკვეთრად ვლინდება იმათი აგრესია, ვისაც შეიძლება ჩამოხრის.

„ღიბს, სწორედ ასე რომ ჩამოხრა და არა შეიძლება. სხვაგვარად როგორ უნდა გავივით განცხადებებში, რომ რუსთაველზე საზეიმოდ მივდივართ, მაგრამ არ დაგუშვებთ, რომ ქვეყნის პრეზიდენტმა და უმაღლესმა მთავარსარდალმა სამხედრო ალუმში ჩამოხრის(!). ანუ წინასწარ ქმნიან კონფლიქტურ გარემოს. მონობებით მსხვერპლშენიერებაზე, პოლიციელთა და სისხლიანებაზე და ა.შ. სურთ აგრესიის მუხტის გაზრდა. ამ დღეებში შეიძლება ვიხილოთ მათი პროვოკაციები.“

ჩემი აზრით, მათი მიზანია, როგორც მინიმუმ, ამა წლის 9 აპრილის სვენარის გამოვლენა, რომელსაც დღემდე საკუთარ გამარჯვებულ მიიჩნევენ, და მაქსიმუმ მასობრივი არეულობის პროვოცირება. სურთ სამართალდამცავების გამოწვევა ლეგიტიმური ძალის გამოყენებაზე, 2011 წლის 26 აპრილის დარღვევასთან პარალელურად გაკლავა და იმის მტკიცება, რომ ეს ხელისუფლება არაფრით განსხვავდება ნაცებისგან.

შემდეგ მოხდება დარბევის ფოტო-ვიდეოკადრების დაგზავნა საელჩოებში, საერთაშორისო ორგანიზაციებში, რომ იქიდან წამოვიდეს ბრალდებების ნიაღვარი „მშვიდობიანი მომიტინგეების“ ძალადობრივ დარბევებზე და ა.შ. არ ვიცი, რა გეგმა აქვს ხელისუფლებას, მაგრამ ვფიქრობ, 9 აპრილის რადიკალების მიმართ გამოვლენილი დათმენა/ტოლერანტობა, 26 მაისს უკვე აღარ იმუშავებს – სიტუაცია სხვა“, – წერს შალვა პაპუაშვილი.

პოლიტიკის მეცნიერებათა დოქტორი, პოლიტოლოგი ირაკლი გოგავა ფიქრობს, რომ ქართული სამართალდამცავი სისტემა საკმაოდ მომზადებულია იმისთვის, რომ წესისმიერი სახის პროვოკაციის წინ აღუდგეს, ალკვეთოს და პროვოკაციების საშუალება არავის არ მისცეს.

„მა თქმა უნდა, რაღაცა დაძაბულობა, შეხლა-შემოხლა არ უნდა გამოვრჩივით, ესენი პროფესიონალები არიან მსგავს ქმედებაში, მაგრამ მთავარია, რომ კანონის წინაშე პასუხი ყველამ ავოს და დაუსჯელი არავინ არ დარჩეს. ჩვენ უნდა გვესმოდეს, რომ ეს არის უცხოეთის მეხუთე კოლონა და მათი ქმედებები განსაკუთრებული სიმკაცრით უნდა ისჯებოდეს, რადგან ისინი ემსახურებიან არა საქართველოს, არამედ უცხო ქვეყნის ინტერესებს. პოლარიზაციის წყარო დღეს არის სწორედ ეს მეხუთე კოლონა, ანუ უცხოეთი და დიდძალი დაფინანსების ხარჯზე ძაბავს ქვეყანაში სიტუაციას და მიჰყავს ქვეყანა დესტაბილიზაციისაკენ, რის საშუალებას მათ არც ხელისუფლება და არც საზოგადოება არ აძლევს“, – აცხადებს for.ge-სთან საუბრისას ირაკლი გოგავა.

მოამზავა თამთა ძარჩავა

პოეზიის გულიან წამოღწევა... პოეზიის გულიან წამოღწევა... პოეზიის გულიან წამოღწევა...

გულიანი ამიღერდა ცისფერ საზანუში!!!

გულწრფელი მადლობა გადაუხადა ყველას... გულწრფელი მადლობა გადაუხადა ყველას...

სწორედ ამ პოეზიის თანაბარი განდგენ... სწორედ ამ პოეზიის თანაბარი განდგენ...

16-17 მაისს პოეზიის საერთაშორისო ფესტივალის... 16-17 მაისს პოეზიის საერთაშორისო ფესტივალის...

ტიციან ტაბიძის სახელობის პრემია გადაეცა... ტიციან ტაბიძის სახელობის პრემია გადაეცა...

დღეს გთავაზობთ ილია ჭავჭავაძის ოქროს მუცლის მფლოვლები - ლაზა ნადარეიშვილის და ტარიელ ხარხაელაშვილის თითო ლექსს.

ლაზა ნადარეიშვილი
ერო ჩემო,
მცხეთის კართან
გამოდი!!!
მაგ სუფრიდან
არაფერი აიღო!

როგორ ახლოს
მოფრენილან სვავები!
ეს კანკელიც
შინაურმა დაღეწა!

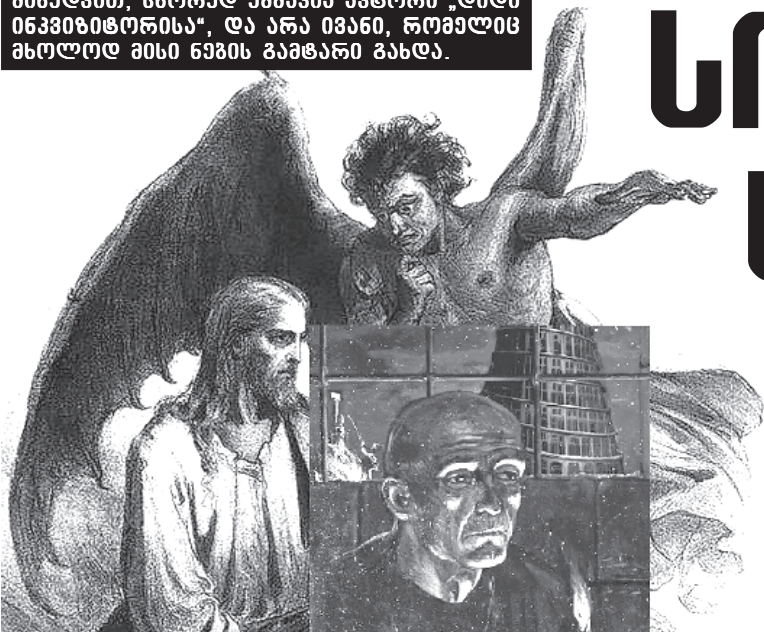
ტარიელ ხარხაელაშვილი
ღაზამთრდა...
ღაზამთრდა...
თოვლი არც ისე მიკვირს
და არც სიცივე -

არ მომწყურდეს და არ მეყვარები.
გავიღვიძო და მათათა კალთებზე
აღარ მიცდიდნენ ლეგა ნისლეები,

ვმპაკი ივანე კარაგაზოვს შუახნის პაპაკის სახით გამოეცხადა. ყველაფერთან ერთად, შუახნის პაპაკმა ირწმუნა თავისი შუახნის პაპაკობა „დიდი ინკვიზიტორის“ ავტორობა, რომელიც ცხადია, რომ დოსტოვის მიხედვით, სწორედ ვმპაკი ავტორი „დიდი ინკვიზიტორისა“ და არა ივანე, რომელიც მხოლოდ მისი ნების გამოხატვაა.

სიკეთის, სიკეთის, სიკეთის შესახებ!

დოსტოვისი, თავის რომანში „ძველი კარაგაზოვი“ ივანე კარაგაზოვის ატმოსფეროში ღვთის სახიფათო გმოგას, რუსული სინამდვილიდან გაშვების ტანვის მაგალითების მოხროვით. საპირისპირო არგუმენტს, რომ სწორედ ამიტომ ვნაპა ქრისტიანობა, რათა გამოეცხადა კაცთა დანაშაული, იგი არ ღვებლობს. მას – ალიოზას იგი უკითხავს თავის მიერ შექმნილ „პოემას“ „დიდი ინკვიზიტორზე“, რომლის მთავარი მოვლენა იმაში მდგომარეობს, რომ დიდი ინკვიზიტორი აძევებს მისთან ხელახლა გამოცხადებულ ქრისტეს სიტყვებით: „არ გვამოკლავ, უფროდ უფრო კარგად ვმართავთ ადამიანებს!“

რაც შეეხება ღვთის სამართლიანობის პრობლემას, ეს უცხო არ იყო ძველი სამყაროსთვისაც. ჯერ კიდევ ეპიკურე ასე მსჯელობდა: ღმერთს ან სურს ბოროტების მოსპობა, მაგრამ არ შეუძლია, და მაშინ ის უძლეურია და არ არის ღმერთი; ან მას ეს შეუძლია, მაგრამ არ სურს ბოროტების მოსპობა – მაშინ ის ბოროტია და თავისი არსის მიხედვით, სატანაა; ან მას არ სურს და არ შეუძლია ბოროტების მოსპობა, რასაც მივყავართ პირველ ორ მტკიცებულებასთან; ან მას შეუძლია, და სურს ამის გაკეთება – მაშინ, საიდან არის ბოროტება?... თუმცა, ბოროტებას რომ ადამიანი სჩადის თავისი ნებით ანუ თავად ეკვრება ეშმაკს და ამ გზით ხდება ბოროტების წყარო, ხოლო ღმერთი ამსოლუტური სიკეთეა, იესოს ჯვარცმამ აჩვენა, ისევე, როგორც იესოს აღდგომა აჩვენა ღვთის ამსოლუ-

ტური ძალმოსილება. ასევე, ისმის ბოროტების არსებობის კითხვის საპირისპირო კითხვაც: მამ, სიკეთე რატომ არსებობს ამქვეყნად? პასუხის ასეთია: „არსებულის სიკეთე შეესაბამება მის დამაარსებელ პრინციპს, საბოლოოდ – ღმერთს, როგორც სიკეთის პირველსახეს“ („Lexikon für Theologie und Kirche“, Bd.4, Freiburg 1986, გვ. 1284). ამრიგად, უკუგდებულ იქნა ეპიკურეის ბოროტი დემავლიაც (აქვე მკითხველს ვთხოვ, თავად გაიხსენოს სიკეთის მაგალითები საკუთარი ცხოვრებიდან, ასევე მსოფლიო ისტორიიდან და ლიტერატურიდან). ახლა რაც შეეხება „დიდი ინკვიზიტორს“. არსებობს კარლ შმიტის კრიტიკა (იხ. შმიტის „რომაული კათოლიციზმი და პოლიტიკური ფორმა“): „დიდი ინკვიზიტორი დოსტოვისისთან ადიაგრებს, რომ სატანის ცდუნებებს გადაჰყვას სრული ცნობი-

ერებით, იმიტომ, რომ მან იცის, რომ ადამიანი ბუნებით ბოროტი და მდებარეობს, მშობარა და მოჯანყე, რომლისთვისაც საჭიროა ბატონი. ამიტომ, რომის ეკლესიის მღვდელი თავის თავში პოულობს სიმამაცეს, იტვირთოს მთელი წყევლა, რომელიც აუცილებლობით დაკავშირებულია ასეთ ძალაუფლებასთან“. კათოლიკურად აღზრდილი შმიტი მიიჩნევს, რომ „აქ დოსტოვისი დიდი ძალით ახდენს რომის ეკლესიაზე თავისი საკუთარი პოტენციური ათეიზმის პროექციებას. მისი ანარქისტული არსის მიხედვით, ყოველი ძალაუფლება იყო რაღაც ბოროტი და არაადამიანური. რა თქმა უნდა, მხოლოდ ღმერთში უქმდება შესაბამისი ძალაუფლებასა და სიკეთეს შორის წინააღმდეგობა; მაგრამ ამ წინააღმდეგობის გვერდის ავლის სურვილი, როდესაც ყველა მინიერ ძალაუფლებას უარყყოფთ, იქნებოდა უცუდესი არაადამიანურობა. მგელი, ფართოდ გაგრცვლებული განწყობა კათოლიციზმის ინსტიტუციურ სიკეთეს აღიქვამს როგორც ბოროტს, ხოლო დოსტოვისის უფორმო სიფართოვეს, როგორც ჯემარტ ქრისტიანობას. ეს მანალოგობა, როგორც ყველაფერი, რაც რჩება განწყობისა და შეგრძნების განმეგბლობაში, როდესაც თვით ვეღარ ამჩნევენ, თუ რაოდენ არაქრისტიანულია წარმოდგენა, თითქოს ქრისტეს, თავის მიწიერ ყოფნასა და ზეით მეთრედ მოსვლას შორის, შეეძლო, ადამიანებს მოვლენოდა კიდევ რამდენჯერმე, ექსპერიმენტის სახით“. თავი რომ დავანებოთ პაპობისა და კათოლიციზმს, სახელმწიფო ლიდერი ვალდებულია, იტვირთოს „ძალაუფლებასთან აუცილებლობით დაკავშირებული წყევლა“. სწორედ ამ გზით ხორციელდება მეორედ მოსვლის გადაწყვეტა, კატეხონის ფუნქციის შესრულება. თუმცა სახელმწიფო ლიდერს ამპარტავნებაში გადავარდნის, ძალაუფლებით

ტკობისა და, ჯამში, ქრისტეს უარყოფის ცდუნება უჩნდება – იგი შეიძლება იქცეს „დიდი ინკვიზიტორად“... შმიტის კრიტიკის პასუხი ისევე დოსტოვისის შემოქმედებაში ძვეს. ავიღოთ კვლავ „ძმები კარამაზოვის“ ის თავი, რომელსაც „ემშაკი, ივანე ფილოდორის ძის კომპარი“, ეწოდება. ეშმაკი ივანე კარამაზოვის შუახნის მამაკაცის სახით გამოეცხადა. ყველაფერთან ერთად, შუახნის მამაკაცმა ირწმუნა თავისი კარამაზოვის „დიდი ინკვიზიტორის“ ავტორობა, რითაც ცხადია ხდება, რომ დოსტოვისის მიხედვით, სწორედ ეშმაკია ავტორი „დიდი ინკვიზიტორისა“, და არა ივანე, რომელიც მხოლოდ მისი ნების გამოხატვაა. ამრიგად, სიკეთე ამქვეყნად არსებობს და, მამასადამე, მას პოლიტიკაშიც შეუძლია არსებობა. საქართველოს სჭირდება გაბედული ლიდერობა, მიმართული სიკეთის გასაძლიერებლად. P. S. სპორტული ასპარეზობით მიღებული ემოციაც შეიძლება, სიკე-

თის წყარო იყოს. დაახლოებით ამ ერთი თავის წინ, ტელევიზიით ვუყურე გერმანიაში, დავით ქირიას ორთაბრძოლას კიკ-ბოქსინგში მასპინძელი ქვეყნის წარმომადგენელთან. ქართველმა მებრძოლმა წარბივ არ შეიხარა და ორჯერ გაუშვა მონინა-აღმდეგე ნოკდაუნში, რაც უკვე უდავოდ მის გამარჯვებას ნიშნავდა. **დარგაზოვი სიკეთე ჩამოვარდა, რაც დანარგაზოვი ნაგაზოვი გერმანელის ტანისცემა, რომელმაც დასახუ-რებულად გამარჯვებულ დავით ქირიას დაუპრა ტანო. ქართველ მოკრივესთან ისევე უჩინა-ლიტს ქირიას მიპროფინო ჩამო-ართვა და შივ სამაქრ ჩასტახა: „საქართველოს გაუმარ-ჯოს!“**

ვემარტობად: გაუმარჯოს საქართველოს!
ვიძმორ რცხილაძე

რა უხანგრძლივებს კაცებს სისოცხლეს?

შეგახსენებთ, რომ რომანტიკული ურთიერთობები ძალაბისთვის უფრო მნიშვნელოვანია, ვიდრე – კაცობისთვის. ყოველ შემთხვევაში, ეს სტერეოტიპული მიდგომა უკვე წლებია ჩამოყალიბდა. რომანტიკული ურთიერთობები ბავშვს უფრო პოპულარული თემაა ძალთა ურთიერთობაში, ვიდრე იმ უპოლიტიკოებაში, რომლებშიც პირდაპირად გამოვლინდება მამაკაცის საბოლოო ავტორიტეტი არის მიმართული. ლა გინის, ვისთვის უფრო მნიშვნელოვანია ხანგრძლივი და სტაბილური ურთიერთობა?

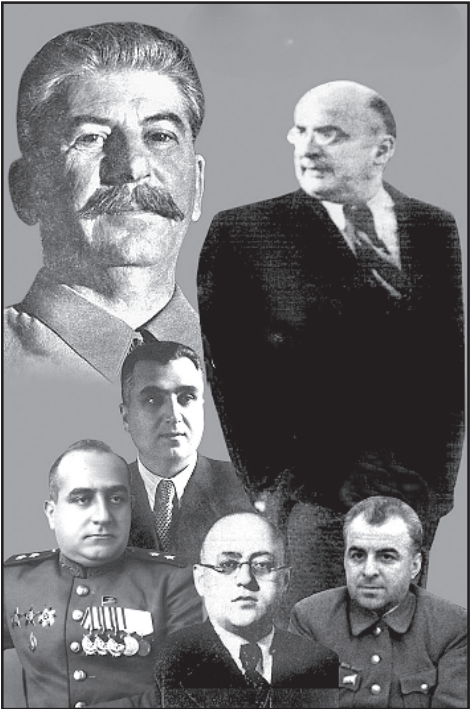

როგორ და რატომ აღმოჩნდნენ მამაკაცები მთავარი რომანტიკოსები?
გერმანიის, აშშ-ისა და ნიდერლანდების სამი უნივერსიტეტის მეცნიერთა ჯგუფმა რთული ამოცანა დაისახა და გააანალიზა 50-ზე მეტი სამეცნიერო კვლევა, რომლებიც შეტყობისეულურ წყვილებში ურთიერთობებისა და გენდერული განსხვავებების სხვადასხვა აღქმას ეხებოდა. გერმანიის მხრიდან ამ პროექტში მონაწილეობა მიიღო ბერლინის ჰუმბოლდტის უნივერსიტეტის ფსიქოლოგის ინსტიტუტმა. უფრო მეტიც, საერთაშორისო კვლევითი ჯგუფი მოულოდნელ დასკვნამდე მივიდა. კვლევის შედეგები სამეცნიერო ჟურნალში Behavioral and Brain Sciences 2024 წლის დეკემბერში პირველად გამოქვეყნდა. ინფორმაცია ბერლინის უნივერსიტეტის ვებ-გვერდზეც გამოჩნდა.
როგორც კვლევის მთავარი ავტორი და ჰუმბოლდტის უნივერსიტეტის მეცნიერი, ირის ვარინ-

გი აღნიშნავს, სრულიად ნათელია, რომ კაცები სერიოზულ ურთიერთობაზე უფრო მეტად არიან ორიენტირებული. „გარდა ამისა, ეს ურთიერთობები უფრო დადებითად აისახება მამაკაცის სქესის წარმომადგენელთა კეთილდღეობასა და ჯანმრთელობაზე, ვიდრე – მდედრობითის. კაცების სიცოცხლის ხანგრძლივობაც კი მეტად არის დამოკიდებული იმაზე, აქვთ თუ არა მათ სერიოზული ურთიერთობა“, – ხაზს უსვამს გერმანელი მეცნიერი.
* * *
მართალია თუ არა, რომ თანამედროვეობა კაცობისთვის უფრო მნიშვნელოვანია, ვიდრე – ძალბისთვის?
50-ზე მეტი სამეცნიერო კვლევის გაანალიზების შემდეგ, რომელთა უმეტესობაც მოლო 20 წლის განმავლობაში გამოქვეყნდა, მეცნიერი-

მი მივიდნენ დასკვნამდე, რომ კაცები გაცილებით ნაკლებად მიდიან განშორების გადაწყვეტილებებში. რადგან პარტიკული ურთიერთობის დასრულების შემდეგ, ისინი თავს მართოდ გრძობენ. შესაბამისად, კაცები დაშორებაში პოზიტივს უფრო იშვიათად ხედავენ, ვიდრე – ქალები.
მეცნიერთა საერთაშორისო ჯგუფმა შეგროვებული მონაცემები ურთიერთობების სხვადასხვა ეტაპზე გენდერული შეფასების განსხვავებული მოდელების შესაქმნელად გამოიყენა. აღნიშნული მიდგომა ინოვაციურია აკადემიური საზოგადოებისთვის, – ხაზს უსვამენ მკვლევრები. მიუხედავად იმისა, მეცნიერთა განმარტებით, ურთიერთობის სტატუსსა და სიჭანსაღეს შორის კავშირი უკვე კარგად არის შესწავლილი. მთავარი დასკვნა, რომელმაც მკვლევრები მივიდნენ, არის ის, რომ გრძელვადიანი და სტაბილური ურთიერთობები, ფსიქოლოგიური თვალსაზრისით, უფრო მნიშვნელოვანია კაცებისთვის, ვიდრე – ქალებისთვის. თავიანთ თეორიულ მოდელებში მეცნიერები სხვადასხვა არგუმენტსაც წარმოადგენენ. მათი გადმოსახედიდან, საკითხის ყველაზე მნიშვნელოვანი ასხნა ემოციური მოთხოვნილებების ფაქტორით არის შესაძლებელი. „სხვადასხვა კვლევიდან ვიცით, რომ ზოგადად, ქალები უფრო მეტ ემოციურ მხარდაჭერას იღებენ თავიანთი სოციალური გარემოცვიდან, ვიდრე – კაცები. შესაბამისად, შეტყობისეული კაცები უფრო მეტად არიან დამოკიდებული თავიანთ გრძელვადიან პარტიკურზე ემოციური მოთხოვნილებების და-

საკმაყოფილებლად, ვიდრე – შეტყობისეულს უაღრესად. რომ შეგახსენებთ, გრძელვადიანი ურთიერთობები მამაკაცთათვის სქესის წარმომადგენელთათვის ფსიქოლოგიურად მეტად მნიშვნელოვანია, ვიდრე – მდედრობითი სქესისთვის“, – ამბობს ირის ვარინგი.
მეცნიერები დარწმუნებული არიან, რომ მათი კვლევები შედეგები მნიშვნელოვანია იმის გასაგებად, თუ რა არის მნიშვნელოვანი ჩვენი ჯანმრთელობისთვის და რამდენად დიდ გავლენას ახდენს მასზე მეგობრობა ან სხვადასხვა სახის ურთიერთობა. „სოციალური ნორმები ისეა აგებული, რომ ქალები უფრო მეტად უზიარებენ ემოციებს სხვებს და მხარს უჭერენ ერთმანეთს. ეს უფრო ხშირად ხდება ქალებში, ვიდრე – კაცებში“, – დარწმუნებულია გერმანელი მეცნიერი.
მისი კოლეგა ამსტერდამიდან პოლ ვან ლანგი ამ ფენომენს იმით ხსნის, რომ ჯერ კიდევ ბავშვობაში გოგონებისთვის უფრო ადვილია და „მიზანშეწონილია“ ემოციების გამოხატვა და საკუთარი დაუცველობის ჩვენება. პარტიკური გარემოცვა კაცებს ხშირად ავლიათ სოციალური კონტაქტი – ადამიანი, რომელთანაც გულწრფელი დიალოგი ეწევა. ამას შეიძლება ჰქონდეს მორსმიმავალი შედეგები როგორც ჯანმრთელობის, ისე მორალური თვალსაზრისით. გამოქვეყნებული კვლევა მოიცავს მონაცემებს ექსპლემურიად შეტყობისეულურ წყვილებზე, – ხაზს უსვამენ მკვლევრები და ამასთანავე, ეს ინფორმაცია ინდუსტრიული ქვეყნების მოსახლეობას ეხება.

სავერიანე ვერალიძე

დაიბადა ზუგდიდის რაიონის სოფელ ჯიხაშკარში. სხვადასხვა დროს მუშაობდა რაიონული განათლების რედაქტორად, პარტიის რაიკომის მდივანად. დაპატიმრებამდე პარტიის აბაშის რაიკომის პირველი მდივანი გახლდა.

1953 წლის აპრილში ციხიდან გათავისუფლების შემდეგ იყო ანაკლიის მერძევეობა-მეკამერების მეურნეობის დირექტორი, ჯიხაშკარის ჩაის ფაბრიკის დირექტორი, ქალაქის საყოფაცხოვრებო მომსახურების სამმართველოს უფროსი. მინიჭებული ჰქონდა სოციალისტური შრომის გმირის წოდება. გარდაიცვალა 1964 წელს.

ონფორმაციი ბანსპისათვის:

ყოველი პირის დაპატიმრებაზე არსებობს... პარტიის ცენტრალური კომიტეტის შესაბამისი წერილობითი მითითება.

ივლიანე (მამია) ზოდელავა

(1917-2004). დაიბადა ჩხორონწყუში. საშუალო სკოლა თბილისში დაამთავრა. პოლიტექნიკურ ინსტიტუტში ინჟინერ-მშენებლის სპეციალობა მიიღო. 1940 წლიდან პარტიულ სამუშაოზე: იყო რკინიგზის სისტემაში პარტკომი, ინსტრუქტორი - რაიკომში და პარტიის ცენტრალური კომიტეტში.

1943 წელს მიენიჭა სახელმწიფო უშიშროების კომისიის წოდება, 1945 წელს - ალკუ ცკ-ის მეორე მდივანად აირჩიეს, 6 თვის შემდეგ კი - პირველი მდივანად. 1952-1953 წ.წ. ციხეში იჯდა „მეგრეთა საქმის“ გამო. განთავისუფლების შემდეგ საქართველოს მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის პირველი მოადგილე დანიშნეს, სადაც მხოლოდ 8 თვე დასტაბილდა მუშაობა.

იყო კვების მრეწველობის სამინისტროს კაპიტალური მშენებლობის სამ-

ანტიფო ჭაჭია

(1910-1986 წ.წ.). დაიბადა ჩხორონწყუს რაიონის სოფელ ნაკიანში. საშუალო სკოლისა და სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკუმის დამთავრების შემდეგ საქართველოს სასოფლო-სამეურნეო ინსტიტუტში მიიღო აგრონომიული განათლება. ერთ ხანს მშობლიურ ტექნიკუმში მასწავლებლობდა, დირექტორის მოადგილეც იყო. 1938 წელს თბილისში გადადის „საქჩაის“ ტრესტის მუშაკთა კვალიფიკაციის ამაღლების კურსების გამგედ. 1939 წლიდან საქ. კპ(მ) ცკ-ის ინსტრუქტორია, შემდეგ - განყოფილების გამგის მოადგილე.

ომის დროს კომისარი იყო, მალე ავადმყოფობის გამო ღემობილიზაციით გამოუშვეს. 1943-1950 წ.წ. პარტიის ვალის რაიკომის პირველი მდივანი, 1950-1952 წ.წ. - საქ. კპ(მ) ცკ-ის პასუხისმგებელი ორგანიზატორი, სოფლის მეურნეობის სამინისტროს უფროსი აგრონომი. „მეგრეთა საქმის“ გამო პატიმრობიდან განთავისუფლების შემდეგ პარტიის ხომის რაიკომის პირველი მდივანად აირჩიეს. 1954-1965 წლებ-

ალეკო ასლანიშვილი

მეგრეთა საქმე

უსაბრტოვის თარეზი

4 აპრილს გაფორმდა მასალები საქართველოს სახელმწიფო უშიშროების სამინისტროს მილიციის სამმართველოს უფროსის ყოფილი მოადგილის ი. მალანის პასუხისმგებლობის მიხედვით, როგორც პირისა, რომელიც ფიგურირებდა საქ. კპ(მ) ცკ-ის პირველ დახურულ წერილში (!). შემდგომში მალანისაზე საქმე შეწყდა.

6 აპრილს დააპატიმრეს სახელმწიფო უშიშროების სამინისტროს ზუგდიდის რაიკომის ყოფილი უფროსი ლ. გამისონია.

1952 წლის აპრილსა და მაისში, ძიების მასალების მიხედვით შედგენილი ცნობების საფუძველზე, დააპატიმრეს:

პართენ კორთხონჯია-გეგეჭკორის რაიკომის ყოფილი პირველი მდივანი, იმ დროისთვის რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის განყოფილების გამგე;

ვალერიან გუგუშვილი - ცხაკაიას რაიკომის პირველი მდივანი;

ალექსანდრე იოსავა - მიხა ბარამიას მეუღლე;

ვლადიმერ სიჭინავა - ზემო სვანეთის რაიკომის პირველი მდივანი;

ჰირილე გუგუშვილი - აჭარის საოლქო კომიტეტის ყოფილი პირველი მდივანი. იმ დროს არსად არ მუშაობდა, მოხსნილი იყო;

სავერიანე ვერალიძე - აბაშის რაიკომის პირველი მდივანი;

მამანტი პაჭკორია - ჩხორონწყუს რაიკომის პირველი მდივანი.

მამანტი პაჭკორია.

დაიბადა 1915 წ. სოფელ ცაიში (ზუგდიდის რაიონი). 1939 წელს დაამთავრა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ისტორიის ფაკულტეტი. მასწავლებლობდა ზუგდიდის პედაგოგიურ სასწავლებელში. მალე რაიონის პროკურორად ნიშნავენ. მოგვიანებით პარტიის ზუგდიდის რაიკომის მეორე მდივანად აირჩიეს. ამ თანამდებობაზე 1948 წლამდე მუშაობდა. შემდეგ პარტიის ჩხორონწყუს რაიკომის პირველი მდივანად დანიშნა. მიიღო სოციალისტური შრომის გმირის წოდება. 1952-1953 წ.წ. დაპატიმრებული იყო „მეგრეთა საქმის“ გამო. რეაბილიტაციის შემდეგ ისტორიის მეცნიერებათა საკანდიდატო დისერტაცია დაიცვა. მხოლოდ მუშაობდა ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ზუგდიდის ფილიალში.

ბაბრქაძე, დანაშაუნი იხილეთ „სრ“ №47-48, 50-51, 54-55, 56, 57, 60-68, 71-72

სავერიანე ვერალიძე აბაშის რაიკომის პირველი მდივანი

12 მაისს პირადად ნ. რუხაძის მიერ შედგენილი და ი. სტალინის, ს. ივანეთისა და ა. მგელაძისათვის წარდგენილი ცნობის საფუძველზე გაიცა საქ. კპ(მ) ცკ-ის მითითება ამიერკავკასიის სამხედრო ოლქის კონტრაბანდის სამმართველოს უფროსის, გენერალ-მაიორ კონსტანტინე გზიავს დაპატიმრებაზე.

კონსტანტინე გზიავა

(1905-1972 წ.წ.). 1927 წლიდან მუშაობდა საბჭოთა დაზვერვის ორგანოებში. 1940-1943 წ.წ. იყო ჯერ აჭარის, შემდეგ აფხაზეთის ასსრ შს სახკომი, 1943-1946 წ.წ. - ყაბარდოს ასსრ შს სახკომი, 1946-1952 წ.წ. - ამიერკავკასიის სამხედრო ოლქის კონტრაბანდის უფროსი, საქართველოს შინაგან საქმეთა მინისტრის მოადგილე, 1943 წელს მიენიჭა სახელმწიფო უშიშროების კომისიის წოდება, 1945 წელს - გენერალ-მაიორის. 1952-1953 წ.წ. დაპატიმრებული იყო „მეგრეთა საქმის“ დაკავშირებით. ერთ-ერთ ბრალად ის წაუყენეს, ბარამიასთან შინაგან საქმის თანამშრომელთა განცხადებები მიჰქონდა რუხაძეზე კომპრომატებით.

14 მაისს, სსრკ სახელმწიფო უშიშროების სამინისტროს ტრანსპორტის დაცვის სამმართველოს წინადადებითა და საქართველოს კომპარტიის ცკ-ის მითითებით, დააპატიმრეს ფოთის პორტის უფროსი კონსტანტინე რეკვაავა.

6 ივლისს კი საქართველოს ალკუ ცენტრალური კომიტეტის ყოფილი პირველი მდივანის, იმ დროისთვის შერისხული და თბილისის საქალაქო საბჭოს აღმასკომის განყოფილების გამგედ ჩამოქვეითებული მამია ზოდელავას ჯერი დადგა.

კონსტანტინე გზიავა ამიერკავკასიის სამხედრო ოლქის კონტრაბანდის სამმართველოს უფროსი

მართველოს უფროსი, „ცეკავშირის“ თავმჯდომარის მოადგილე, ხილ-მოსტენულის მეურნეობათა მინისტრი მოადგილე.

7 ივლისს ერთბაშად მოხვედრეს: ლილია ბარამია - მიხა ბარამიას და; მარლა მგარელა - ჩხორონწყუს რაიკომის ყოფილი მდივანი, იმუამად ქ. ცხაკაიას კირის ქარხნის დირექტორი; ანტიფო ჭაჭია - ვალის რაიკომის პირველი მდივანი.

ივლიანე (მამია) ზოდელავა საქართველოს ალკუ ცკ-ის პირველი მდივანი

მი მუშაობდა ზუგდიდის მტს-ს დირექტორად, სოფლის მეურნეობის ინსპექციის უფროსად, სოფლის მეურნეობის სამმართველოს უფროსად.

1966 წელს დაინიშნა ჩაისა და სუბტროპიკული კულტურების საკავშირო სამეცნიერო-საწარმოო გაერთიანების ზუგდიდის ფილიალის დირექტორად, სადაც 1985 წლამდე, პენსიაზე გასვლამდე მუშაობდა. არჩეული იყო სამი მონვევის საქართველოს უმაღლესი საბჭოს დეპუტატად, მინიჭებული ჰქონდა სოციალისტური შრომის გმირის წოდება, იყო ეკონომიკის მეცნიერებათა კანდიდატი, ორი მონოგრაფიისა და 23 სამეცნიერო ნაშრომის ავტორი.

1952 წლის ოქტომბრიდან 1953 წლის თებერვლამდე შინაგანი ციხე კიდე უფრო შეესო. მისი შინადასრული გახდნენ:

აკაკი პილასონია - აჭარის საოლქო კომიტეტის ყოფილი განყოფილების გამგე, რომელიც იმ მომენტში უკვე გაგდებული იყო და არსად არ მუშაობდა;

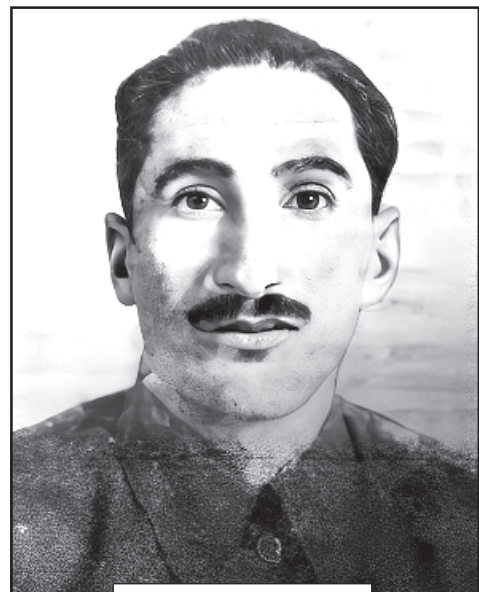
მ. პალანია - აფხაზეთის ასსრ სახელმწიფო საგეგმო კომიტეტის ყოფილი თავმჯდომარე (ისიც აღარსად მუშაობდა);

მ. შიში - ბათუმის საქალაქო საბჭოს აღმასკომის თავმჯდომარე;

მ. შაპსაშვილი - აფხაზეთის ასსრ ჯანდაცვის მინისტრი;

რაფიელ ჰირიკველია - საქ. კპ(მ) ცკ-ის ყოფილი მდივანი, დაპატიმრების დროს აგარის შაქრის ქარხნის დირექტორი. დააპატიმრეს მეგრული გვარის მქონე მეგრი სხვა პასუხისმგებელი მუშაკი.

(ბაბრქაძე იქნება)

ანტიფო ჭაჭია ვალის რაიკომის პირველი მდივანი

თითქოს დაიწყო საკუთარი
ჩირვეულობით წლებანდელი პარლამენტის
თქვე და დიდი აკაკი წერეთლის
ემოციურ სოფელ სხვიტორში
ჩასულაბს, იქაურობა ბლვრიალა
გზინი დღით შემოგვავაბა. გზონის
სახლ-მუგეუმის სტუმრობის მიგზინს
კი არაჩვეულებრივ თბილ ამინდს
შეასაბამებოლა: კოხნია, მწვანე
კონდრით ღაზარულ ეგოში,
უზარმაზარი კაკლის ქვეშ შეღა
ჩვენი სასიძალო მძინაბისა და
ქველმოქმედის, ბატონ ვახტანგ
ვეფხვაძის იღებითა და თანაღოშით
ბამოცემული წიგნის „აკაკი წერეთლის“
საგოგალოებისთვის წარღინაბა.

სხვიტორში აკაკი წერეთლის პოეტურ პარსკოვლავებს ღამით ხელითაც შეეხებით...

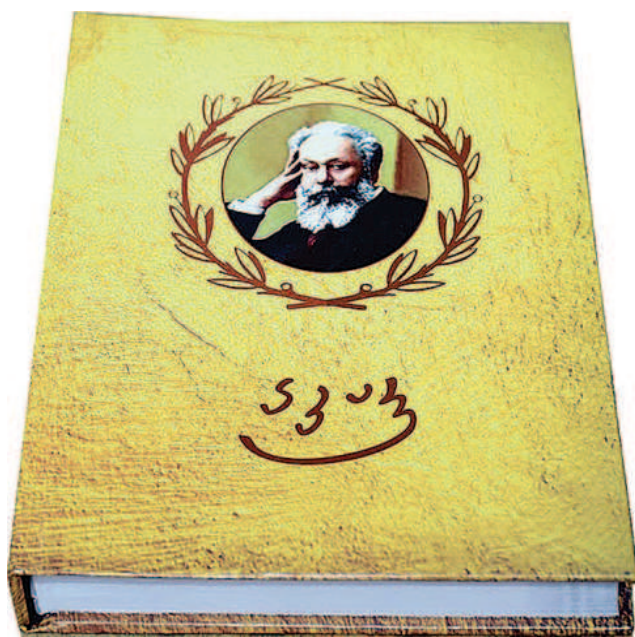
მიუხედავად იმისა, რომ აკაკი წერეთელს სიცოცხლე-
შივე გვერნი საყვედურობდა შემოქმედებით „სიზარმავეს“,
(შათ შორის დიდი ნიკო ნიკოლაძეც!) შთამომავლობას მან
მაინც ვრცელი ლიტერატურული მემკვიდრეობა დაუტო-
ვა, რომლის ჭეშმარიტი მარგალიტები სწორედ რომ ვახ-
ტანგ ვეფხვაძის ძალისხმევით და მის მიერვე შერჩეული
შესანიშნავი შემოქმედებითი ჯგუფის რუდუნებით (რედაქ-
ტორ-შემდგენელი ნანა ფრუიძე, დემიკო ლოლაძე, დი-
ზაინერი კახა ზახტაძე) ამ დღემდე აკადემიურ გამოცე-
მაშია შესული.

ვიდრე უშუალოდ წიგნის პრეზენტაციის ადგილიდან სა-
ხელდახლო რეპორტაჟს შემოგვავაზებდეთ, აუცილებლად
უნდა გითხრათ, რომ როგორც თავად ბატონ ვახტანგ ვეფხ-
ვაძის, ისე მთელი შემოქმედებითი ჯგუფის წევრთა მისამართით
მადლიერების სიტყვები, საგსებით დამსახურებულად, უკლებ-
ლივ ყველა გამოცემულმა გამოხატა!

– წლეულს აკაკი წერეთლის დაბადებიდან 185 წელი
სრულდება და ამ თარიღთან დაკავშირებით მრავალი ღო-
ნისძიება ტარდება, რომელთაგან ერთ-ერთის მონაწილე-
ნი დღეს მისი 190 წლის სახლ-მუგეუმის ეგოში ვართ შეკ-
რებილნი, – თქვა თავის შესავალ სიტყვაში ღონისძიების
ორგანიზატორმა და წამყვანმა, მუგეუმის საექსპოზიციო გან-
ყოფილების მთავარმა კურატორმა, ქალბატონმა **ლეილა
(ელისაბედ) ზაზახიძემ**. – იშვიათია ხალხთან ისე ახლოს
ყოფნა, მისი ჭირ-ვარამის გაზიარება, როგორც ეს აკაკის შე-
ფენი და ხალხის მას ასეთივე სიყვარულით პასუხობდა. კი-
ნოფირზე აღმეჭიდებოდა მისმა რაჭა-ლეჩხუმში მოგზაურო-
ბამ უდიდესი გამოხმაურება პოვა საზოგადოებაში. დიდად
სასიხარულოა ისიც, რომ აკაკიმ, ისევე, როგორც ილია ჭავ-
ჭავაძემ, თავისი დათესილი სიკეთის მომკა სიცოცხლეშივე
შეძლო.

– რაც უფრო დიდი შვილი ჰყავს ერს, მით უფრო დიდი
მოვალეობა ადევს ხალხს, რათა მის ხსოვნას საკადრისი პა-
ტივი მიავოს და დანატოვარ მემკვიდრეობას მოუაროს, – თქვა
წიგნის რედაქტორ-შემდგენელმა, პროფესორმა **ნანა ფრუ-
იძემ**. – ლიტერატურის ინსტიტუტი აგრძელებს აკაკი წერეთ-
ლის თხზულებათა ოცტომეული გამოცემას, რომელშიც შე-
ტანილი იქნება უკლებლივ ყველაფერი, რაც კი მას ოდეს-
მე დაუწერია. ეს თავისთავად დიდი საქმეა, მაგრამ ზოგა-
დად თუ ვიტყვით, ასეთი გამოცემები უფრო სპეციალისტე-
რის შედარებით ვინაო წრისთვისაა განკუთვნილი, ბატონ ვახ-
ტანგ ვეფხვაძის ძალისხმევით შექმნილი წიგნის მსგავსი გა-
მოცემები კი უფრო მკითხველთა ფართო ფენებზეა გათვლილი
და უდიდეს როლს ასრულებენ შედეგების პოპულარიზა-
ციაში. იმასაც თუ გავითვალისწინებთ, რომ მასში აკაკის უკ-
ვდავი ქმნილების გარდა, შეტანილია მისი შემოქმედების
მკვლევართა და ცნობილ მწერალთა და ლიტერატორთა შე-
ხედულებები მის მემკვიდრეობაზე, მდიდარ ფოტომასალასა
და სხვას, ბატონ ვახტანგ ვეფხვაძის წვლილი ამ დიდ საე-
რო საქმეში, ჭეშმარიტად ფასდაუდებელია, – დასძინა ნანა
ფრუიძემ.

– ვიდრე ერს აკაკისა და ილიასწორი შვილები ჰყავს, მას
გადამენება არ უწერია, – ეს შესანიშნავი სიტყვები ცნობილ
ისტორიკოსსა და მეცნიერს, მწერალსა და პუბლიცისტს, აკა-
დემიკოს **ელდარ ნადირაძეს** ეკუთვნის, რომელიც რამდე-
ნიმე დღის წინათ დავით აღმაშენებლის ორდენით დაჯილ-

დოვებს, რასაც, სხვებთან ერთად, გაზეთ „საქართველოს რეს-
პუბლიკის“ რედაქციის სახელით გულწრფელად ვულოცავთ.

ცნობილმა მწერალმა და ლიტერატურათმცოდნემ, და-
ვით აღმაშენებლისა და ილია ჭავჭავაძის პრემიების ლაურე-
ატმა, **ზაალ ბოტკოველმა**, შესანიშნავი შემოქმედის ჭეშალ
ქარხნის სიტყვები გაიხსენა: – **საქართველოს მწერლო-
ბას შვიდი მანათობელი ვარსკვლავი ჰყავს, რომელთა-
გან ოთხი მე-19 საუკუნეში მოღვაწეობდა და ერთი მათგანი
აკაკიაო**, – წიგნი, რომლის პრეზენტაციის მონაწილეიც ვართ,
იმის ნათელი მაგალითია, თუ როგორ უნდა უყვარდეს კაცს
თავისი ქართველობა, მშობლიური პოეზია. ბატონმა ვახტანგ
ვეფხვაძემ ჩინებულად იცის ქართული მწერლობის ფასი და
ძალისხმევას არ იშურებს მის წარმოსაჩენად, რისთვისაც მას
კიდევ ერთხელ მიიდა მოგახსენო დიდი მადლობა. შეგახ-
სენებთ, რომ მისი თაოსნობით აკაკი წერეთლის კრებულის
გარდა, კიდევ სამი წიგნი გამოიცა: „გიორგი (გოგლა) ლე-
ონიძე“, „გალაკტიონ ტაბიძე“, „ირაკლი ამამიძე“ და იმედი
მაქვს, რომ კიდევ უფრო მეტი გამოიცემა, – თქვა ზაალ ბოტ-
კოველმა.

– ვიდრე ეს წიგნი ხელში გიჭირავს, მუდამ საქართველოში
ხარ, თანაც ის დიდად გაახლოვებს მწერალთან, რასაც ხელს
უწყობს კრებულში შეტანილი პატარ-პატარა ჩანართები, რომ-
ლებშიც აკაკის ყოველდღიური ყოფისა და პიროვნების და-
მახასიათებელი თვისებებია აღმეჭიდოლი, – თქვა პოეტმა, აკაკი
წერეთლისა და ტიციან ტაბიძის პრემიების ლაურეატმა, პრო-
ფესორმა **ქეთევან შენგელაძემ**.

– „მწერლობა და პოეზია მოციქულთა სწორი მოღვაწე-
ობა“ – წმ. სერაფიმ საროველის ეს სიტყვები გაიხსენა ილია
ჭავჭავაძისა და ვალაკტიონ ტაბიძის პრემიების ლაურეატ-
მა, პოეტმა **ჯუბა დებელმა** და დასძინა, რომ აკაკის შემოქ-
მედება ამის ნათელი დასტურია, შემდეგ კი საკუთარი დექსი
წააკითხა.

ქართველ მთამსვლელთა ალიობა, სიმონ და ალექსან-
დრა ჯაფარიძეების სახელოვანი გვარის ღირსეულმა მთა-
მომავალმა, უურნალისტმა და მკვლევარმა, პროფესორმა
ვანო ჯაფარიძემ დამსწრეთ უამბო მისი და აკაკი წერეთლის
ოჯახების ოდითგან მომავალი ურთიერთობებისა და გული-
თადი მეგობრობის შესახებ.

ცნობილმა დიპლომატმა და პოლიტიკურმა მოღვაწემ
მალხაზ კაკაბაძემ მადლობა გადაუხადა ბატონ ვახტანგ ვეფხ-
ვაძეს შესანიშნავი ქველმოქმედებისთვის, ასევე განსაკუთ-
რებული პატივი გამოხატა აკაკის სახლ-მუგეუმის თანამშრომ-
ლებს მიმართ, მისი საცხოვრისის და კარ-მიდამოს ესოდენ
საგულდაგულოდ მოვლა-პატრონობისთვის.

– დმერთმა ისე არ გააღარიბოს საქართველო, რომ თავი-
სი დიდი შვილების სახელსა და დანატოვარს არ მოუაროს, აღ-
ნიშნა ცნობილმა პოეტმა, სახელწიფო პრემიის ლაურეატმა **ვანო
ჩხიკვაძემ**, რომელმაც საკუთარი ლექსი „გაუმარჯოს“ წაიკითხა.

ასევე საკუთარი ლექსი წაიკითხა ლადო ასათიანის პრემიის
პირველმა ლაურეატმა, ახალგაზრდა პოეტმა **ოთარ ფაღო-
ანმა**, რომელმაც კიდევ ერთხელ გაუსვა ხაზი, თუ რაოდენ
დიდი მნიშვნელობა აქვს ბატონ ვახტანგ ვეფხვაძისწინაირ მა-
მულიშვილთა კეთილშობილურ წამოწყებებს ერის აწმყოსა
და მომავლისთვის.

დამსწრეთ სიტყვით მიმართეს და გულწრფელად მოე-
სიყვარულენ მასპინძლები – საჩხერის მუნიციპალური კულ-
ტურის სამსახურის ხელმძღვანელი **მურამ თურმანიძე** და აკაკი
წერეთლის სახელმწიფო მუგეუმის დირექტორი **ცხენარ ლაში**,
რომელმაც აკაკის მამის, როსტომის სიტყვები გაიხსენა:

– მე რომ ამ სახლის შენება დაიწყო, დამცინოდნენ – ამის
აშენებას ვერ მოესწრებოდა და მეც წესად შემოიღეს იმერ-
ლეშმა ასეთი სახლების შენებაო, – აგვისტოში თუკი ჩამობ-
რძანდებით სხვიტორში და დაღამებას ამ დიდებულ ადგი-
ლას შეხვდებით, ისეთი შეგრძნება დაგვეფლავებთ, თითქოს
თითის წვერებზე დამდგარნი ცაზე ვარსკვლავებს ხელით მი-
წვდებით, მიწვედებით და მოეფერებით!..

თავის გამოსვლაში ბატონმა ვახტანგ ვეფხვაძემ გაიხსე-
ნა ბავშვობის ის მდინერი ხანა, როცა ზაფხულს დედუღეთში,
სხვიტორის მეზობლად სოფელ ჭალაში ატარებდა, მადლობა
გადაუხადა საჩხერის ადგილობრივი თვითმმართველობის
ხელმძღვანელობასა და აკაკი წერეთლის სახელმწიფო მუ-
გეუმის თანამშრომლებს გულთბილი დახვედრისთვის.

ოთარ ტურაბალიძე,
სხვიტორი-თბილისი

P.S. დაგოლოს, გვინდა აღვნიშნოთ,
რომ საზეიმო ღონისძიებასთან და-
კავშირებით, საჩხერის მუნიციპალი-
ტეტმა, სოციალურ ქსელში საგანგებო განცხადე-
ბა გაავრცელა, რომელშიც, კერძოდ, ნათქვამია:
„...ამ დროისთვის წიგნის 800 ვეგემპლარი არ-
სემოზს და არცერთი მათგანი არ იყიდება. ვახტანგ
ვეფხვაძის ინიციატივით, წიგნი მიმლითოვევსა და
სხვა შესაბამის დაწესებულებებს დაურიგდებათ“.

მ. ტ.

ქართული ხმლით მოფარაიკავე სანდრო ბაზაძემ მადრიდში სენიორებს შორის გამართული მსოფლიო თასის, Villa de Madrid-ის ჩემპიონია - ქართველმა ფინალში თურქი ენვერ ილდირიმი 15:8 დაამარცხა.

დარჩა რაზე?

ბაზაძე შეჯიბრებაში T64-დან ჩაერთო. იტალიელ, რუმინელ და ჩინელ მეტოქეებს სძლია და სამი მოგებული ბრძოლის შემდეგ მეოთხედფინალში გავიდა, სადაც რეიტინგის მეორე ნომერი, ფრანგი პატრის სებასტიანი 15:9 დაამარცხა, ხოლო ნახევარფინალში კორეელ სპორტსმენს 15:13 აჯობა.

ჩემპიონობა, თასი

ხშირა კვარაცხელიას ამ დღეებში არ უთამაშია, მაგრამ ერთხელ 2 ტიტულით მაინც გაიმდიდრა კარიერა. იტალიის სერია „ა“. ბოლო ტური. ნაპოლი - კალიარო 2:0. 24 წლის ქართველმა ვარსკვლავმა მეორედ მოიპოვა სკუდეტო, მაგრამ კალჩოს უცნაური დებულების გამო თქვამს ვერაღადავებელი ვერ მიიღებს. დიას, ჯილდო მხოლოდ მას ერგება, ვინც ტურნირის განაცხადში იმ მომენტშია შეყვანული, ანუ კვარაცხელიას პირველი წლის 17 მატჩი და 5 გატანილი გოლი არაფერს ნიშნავს და მის ნაცვლად შეძენილი ოკაფორი, რომელიც სარმიელზე სულ რამდენჯერმე გამოჩნდა და ისიც სათადარიგოთა სკამიდან, მკერდს უმაღლესი სინჯის ნობათით დაიმშვენებს. მოკლედ, ვირო მადლით, ისეა იტალიელ ფუნქციონერთა საქმე.

საფრანგეთის თასი. ფინალი პარი სენ-ჟერმენი - რეიმსი 3:0. ჩემპიონთა ლიგის ფინალამდე გამართული გენერალური რეპეტიციის წინ რამდენიმე ნუთით ადრე ხეივანე გულისრევის შეგრძნებისა და თავის ტკივილის გამო სახლში გაუშვეს, მაგრამ ლუის ენრიკემ ყველა დაამშვიდა - ასეთი რამ ჩვეულებრივი ამბავია და კვარა სამშაბათს ვარჯიშს სრულ მზადყოფნაში შეხვდება.

იმავდ დღეს ზედიზედ მეორედ მოიხვეჭა ავსტრიის მუნდეს-ლიგის ჩემპიონობა **ოთარ კიტეშვილმა** მას შემდეგ, რაც გრაცის შტურმი მინ თასის მფლობელი ვოლფსბერგერს დაუხვდა - 1:1, სადაც **სანდრო ალთუნაშვილი** კი ირიცხება, მაგრამ მცირე სათამაშო დროის გამო ამ გუნდის დატოვებას აპირებს.

აქვე კიდევ ერთი სასიხარულო ინფორმაცია უნდა გავაცნოთ: მაქოში მიმდინარე მინი-ფეხბურთულთა მსოფლიოს ჩემპიონატზე საქართველოს ეროვნულმა ნაკრებმა ჯგუფური რაუნდის მეორე მატჩიც მოიგო, ამჯერად - მრისხანე არგენტინასთან - 6:1(!) და პლეი-ოფის საგზურს ვადამდე დაუფლდა.

მზიურის გაღმართ

საბა ფუნცელაძემ თბილისის ჩელენჯერის გამარჯვებულია. მზიურის კორტებზე გამართული ATP ტურნირის ფინალში ქართველმა ჩოგბურთელმა იტალიელ ფედერიკო ჩინას ორ სეტში 7:6, 6:4 აჯობა.

პირველი სეტი განსაკუთრებით დაძაბული გამოდგა, რომელიც საბამ ტაი ბრევიკზე 7:5 მოიგო, მეორე სეტში კი პირველივე ჩემპიონშიფ პოინტი წარმატებით გამოიყენა და შესვენდრა საათსა და 35 წუთში დასრულდა.

ორივე ჩოგბურთელს 7-7 ეისი ჰქონდა. რაც შეეხება ორმაგ შეცდომებს, ქართველმა 3-ჯერ, ხოლო იტალიელმა 4-ჯერ დაუშვა. საბა ამ გამარჯვებით მსოფლიო რეიტინგშიც დანინაურდება, მისი მთავარი მიზანი კი უიმპლდონის შესარჩევ ეტაპზე მოხვედრაა. ფურცელაძე ბოლო დროს მესანიშნავ კონდიციებშია, ტრავმის შემდეგ რამდენიმე ტურნირის მოგებას მოახერხა და რეიტინგში დიდი პროგრესი განიცადა. მან ბოლო ერთ კვირაში

როგორც ინდივიდუალურ, ასევე წყვილთა თანრიგშიც იასპარეზა და ნახევარფინალშიც გავიდა. საბა რამდენიმე დღეში მოლოდინში გაემგზავრება, სადაც ასევე ჩელენჯერი ჩატარდება და ძალებს იქაც მოსინჯავს.

ელაღის კრახი

ძნელად თუ წარმოიდგენდა ვინმე, რომ საკალათბურთო ევროლიგის ოთხთა ფინალის სატიტულო ბრძოლა რომელიმე ბერძნული გრანდის გარეშე ჩაივლიდა, მაგრამ საბოლოოდ სწორედ ასე მოხდა და ელაღურ დერბიში მხოლოდ მესამე ადგილის მფლობელი გამოვლინდა.

პირველი არაბული მინი-ტურნირი ან უკვე ყოფილი ტრიუმფატორის პანათინაიკოსისა და შარუნას იასკეკავიჩიუსის განვრთნილი ფენერბახჩეს მატჩით გაიხსნა. ამპიციურ ლიგეტუვლ სპეციალისტს აქამდე ვადაწყვეტი რაუნდი ორჯერ ჰქონდა წაგებული და ნავის ვასატებად ისეთი ანსაზმლი შეკრა, მთების ვადადგმა რომ შეუძლია.

პილმა, მიმტოვიჩმა, სმიტმა, გულერჩმა და კამპანამ თავიდანვე დაზომეს მრისხანე მეტოქის კალათი სამქულიანებით, მათი ლიდერი ნანი კი, მართალია, საბოლოოდ 19-ქულიან პირად მონაგრამდე ავიდა, მაგრამ საკვანძო მომენტში სამედიისწერო - მეხუთე პერსონალური შენიშვნა მიიღო და პარტიორები ნოღეების დათმობისკენ განირა - 76:82.

მიუხედავად ყველაფრისა, სირტაკის სამშობლომ მონაკოს თავკაცის ვასილის სანულისის სახით მაინც შეუტია ევროპულ საკლუბო მწვერვალს, რაშიც ქართველი ასისტენტი მანუჩარ მარკოშვილი დაეხმარა. ეს რეკორდული სეზონის გამარჯვებულისა და უმთავრეს ფავორიტად მიჩნეული ოლიმპიაკოსის ყოჩების - ფურნიეს და ვებენკოვის გათიშვით და ჯეიმსის ძალისხმევით მოხერხდა - 78:68.

საკვალაფიკაციით ეტაპის ფინალში ქართველმა ჩოგბურთელმა ფრანგი ჯოფრი ბლენკანო ორ სეტში 6:2, 6:4 დაამარცხა და მიმდინარე წელს მეორე დიდი სლეგის ტურნირის ძირითადი ეტაპის საგზური მოიპოვა. მანამდე ბასილაშვილმა ავსტრიის დია პირველობაზე ითამაშა.

ბლენკანომდე როლან გაროსის კორტებზე ქართველმა ჩოგბურთელმა პოლონელ ვაჩეროსა და ნიდერლანდელ ბროუვერს მოუგო. ამ მომენტისთვის ნიკოლოზ ბასილაშვილი პროფესიონალ მამაკაც ჩოგბურთელთა მსოფლიო რეიტინგში 132-ე ადგილზეა.

ქნელია ანუბაშო...

მათლაც რომ მუხანათი რამაა ნუთისოფელი.

უმცროსი აშთანდილ კოპა-ნასთმის 1 ოქტომბერს ნახევარსაუკუნოვანი იუბილე უნდა მიგველოცა, მაგრამ, სამწუხაროდ, საფრანგეთში არამათაგან უღვთოდ გამეტებულს ამიერიდან მხოლოდ წარსულ დროში მოვიხსენიებთ...

დელაქალაქის 22-ე საჯარო სკოლის კურსდამთავრებულმა უმაღლესი განათლება თსუს ეკონომიკურ ფაკულტეტზე მიიღო, თუმცა პროფესიით არსად უშუაშავია და მამის - ფიფას არბიტრის, საქართველოს სპორტის დამსახურებული მოღვაწის, დინსების ორდენის კავალრის, უფროსი აშთანდილ კოპაშის კვალს გაჰყვა, რომელსაც ეროვნული ნაკრების ისტორიული - ლიგვასთან ფიფას ვედიტთ გამართული პირველი მატჩის მსაჯთა ბრიგადის წევრობის პატივი ხედა წილაღ.

აღსანიშნავია, რომ სამავალითო მშობლისგან განსხვავებით, მსაჯობის პარალელურად ზავშვთა სპეციალიზმებულ საფეხბურთო სკოლა „მედიში“ მომავალ თაობასაც ზრდიდა.

დასანანია, რომ ასე მუხანათურად შეწყდა ახალგაზრდა სიცოცხლე. დირსეული ოჯახის დირსეულ შვილს დავიწყება არ უნერია.

„სრ“ სპორტის რედაქცია

ყველა დროის ევროპის საუკეთესო კლუბების ათეული ახა გამოიყურება: 1. მადრიდის „რეალი“ (15-ჯგონს გამარჯვებული), 2. „ბილანი“ (7), 3-4. „ლივერპული“ და „ბაიერნი“ (6-6-ჯგონ), 5. „ბარსელონი“ (5), 6. „აიპსი“ (4), 7-8. „მანჩესტერ იუნაიტედი“ და „მილანის“ „ინტერნი“ (3-3-ჯგონ). ათეულს აშორებენ გუნდები, რომლებიც ორ-ორჯერ ფლოგდნენ თასს. ტურინის „იუვენტუსი“, „ჩელსი“, „რომინგა ფორაში“, „ბენფიკა“ და „სპორტუ“.

შეიძლება ითქვას, რომ უნიკალური შედეგი დაფიქსირდა ამ ტურნირის დასაწყისში, როდესაც მადრიდის „რეალიმ“ ზედიზედ ხუთჯერ მოიგო ჩემპიონთა თასი (1956, 1957, 1958, 1959, 1960). ამ წარმატების მთავარი სულისჩამდგმელები იყვნენ ალფრედო დი სტეფანო, ფერენც პუშკაში, რამონ კოპა, ფრანსისკო ჰენტო, ხოსე სანტამარია და არგენტინელი თავდამსხმელი რეალი. ძნელი საფიქრებელია, რომ ვინმემ შეძლოს ამ უნი-

ლიდერობენ ესპანელები

კალური შედეგის გამოვრება, გაუმჯობესებაზე არცაა ლაპარაკი. მასთან მიახლოება ბევრმა სცადა, მაგრამ აქედან არაფერი გამოვიდა. 70-იანი წლების დასაწყისში ეს ტურნირი ზედიზედ სამჯერ (1971, 1972 და 1973) მოიგო ამსტერდამის „აიაქსმა“, რომლის ლიდერები იყვნენ იოჰან კრუიფი, იოჰან ნეესკენსი, რუდი კროლი, ჯონი რეპი, ხოლო შემდეგ ზედიზედ სამჯერ (1974, 1975 და 1976 წლებში) ეს საპატიო თასი მოიგო მიუნხენის „ბაიერნი“, რომლის რიგებში ბრწყინავდნენ: ფრანც ბეკენბაუერი, გერდ მიულერი, პაულ ბრაიტენერი, ზემ მიიერი, ული შიონესი, გორგ შვარცენბეკი, კარლ-ჰაინც რუმენიგე. XXI საუკუნეში ეს შედეგი გაიმორა მადრიდის „რეალიმ“, ის ზედიზედ სამჯერ გახდა ჩემპიონთა თასის გამარჯვებული. ამ წარმატებათა მთავარი სულისჩამდგმელი იყო კრიშტიანო რონალდუ, ხოლო გუნდის მწვრთნელი იყო ზინედინ ზიდანია (2016, 2017, 2018).

ახლა მოკლედ შევჩერდებით ინდივიდუალურ რეკორდებზე, რომელიც საინტერესოა და რომლის გამეორება ან გაუმჯობესება ძნელი წარმოსადგენი იქნებოდა. ფინალური მატჩების საუკეთესო მომხარაირია ლევენდარული უნგრელი ფეხბურთელი, მადრიდის „რეალის“ ვარსკვლავი ფერენც პუშკაში. ფინალურ მატჩებში მან შეძლო 8 გოლი გაეტანა. ეს ერთი რეკორდია. მის სახელთან ასოცირდება კიდევ ერთი უნიკალური მიღწევა. მან ამ ტურნირის ისტორიაში პირველად შეასრულა პოკერი, - ოთხი გოლი გაიტანა, ხოლო შემდეგ შეასრულა ჰეთ-თრიფი - სამი გოლი შეავდო. პირველად ეს მოხდა გლაზგოში 1960 წლის 18 მაისს ფრანკფურტის „აინტრახტთან“ დაუვიწყარ ფინალურ მატჩში, რომელიც 7:3

დასრულდა „რეალის“ სასარგებლოდ. მეორეს ადგილი ჰქონდა 1962 წლის 2 მაისს ამსტერდამში, როდესაც მან სამი გოლი გაიტანა, მაგრამ „რეალიმ“ დათმო ეს ფინალი - 5:3 გაიმარჯვა „მენფიკამ“ და ზედიზედ მეორედ დაუფლა თასს. 1960 წლის ფინალურ მატჩში ჰეთ-თრიფი შეასრულა ალფრედო დი სტეფანომ. მან სამი გოლი გაიტანა. ის ამ ტურნირის ისტორიაში მეორე საუკეთესო მომხარაირია. მის ანგარიშზე ფინალში გატანილი 7 გოლია. მის სახელთან ასოცირდება კიდევ ერთი მიღწევა. მან ზედიზედ ხუთ ფინალურ მატჩში შეძლო გოლის გაიტანა. ის შვიდჯერ იყო ვადაწყვეტი მატჩის მონაწილე.

პირველი ჰეთ-თრიფი კი ამ პრესტიჟული ტურნირის ისტორიაში შეასრულა არგენტინელმა ცენტრფორვარდმა რეალიმ. ეს მოხდა პირველსავე ფინალურ მატჩში 1956 წლის 13 ივნისს პარიზში. დაძაბულ შეხვედრაში მადრიდელმა გაიმარჯვეს 4:3 და პირველად გახდნენ ჩემპიონთა თასის მფლობელები. ერთი გოლი ალფრედო დი სტეფანოს ანგარიშზეა.

„რეალიმ“ 17-ჯერ ითამაშა ამ ავტორიტეტული ტურნირის ფინალში და 15-ჯერ გაიმარჯვა. ეს კიდევ ერთი უნიკალური მიღწევაა.

კიდევ ერთი უნიკალური შედეგი ასოცირდება მადრიდის „რეალიმ“, რომლის გამეორება ან კიდევ გაუმჯობესება თითქმის წარუდგენელია. ის ეკუთვნის მადრიდის „რეალის“ მარცხენა გარემარბს ფრანსისკო ჰენტოს. მან რვა ფინალურ მატჩში მიიღო მონაწილეობა და ექვსჯერ გაიმარჯვა. ის ყველაზე მეტჯერ ფლოგდა ამ საპატიო თასს. ეს კიდევ ერთი რეკორდია, რომლის გამეორება ადვილი არ იქნება. მეორე ადგილზეა სახელ-

განთქმული ალფრედო დი სტეფანო. მან შვიდ ფინალში მიიღო მონაწილეობა და 7 გოლი გაიტანა. მან ეს გააკეთა ზედიზედ ხუთ ფინალურ მატჩში. ესეც გამორჩეული შედეგია. ასპროცენტინი შედეგი აქვს პორტუგალიელ კრიშტიანო რონალდუს. მან 5 ჯერ ითამაშა ფინალში და 7 გოლი გაიტანა. 2017 წელს „იუვენტუსთან“ ფინალურ მატჩში მან სამი გოლი გაიტანა და „რეალიმ“ გაიმარჯვა დიდი ანგარიშით 4:1, მაგრამ არის ერთი ნიუანსი. მან ეს გააკეთა არა ზედიზედ ხუთ ფინალში, არამედ სხვადასხვა დროს და ორ გუნდში: „მანჩესტერ იუნაიტედი“ (2009) და მადრიდის „რეალიში“ (2014, 2016, 2017, 2018). ზედიზედ ხუთჯერ ამ თასს ფლოგდა მადრიდის „რეალის“ ნახევარმცველი ზარაგა.

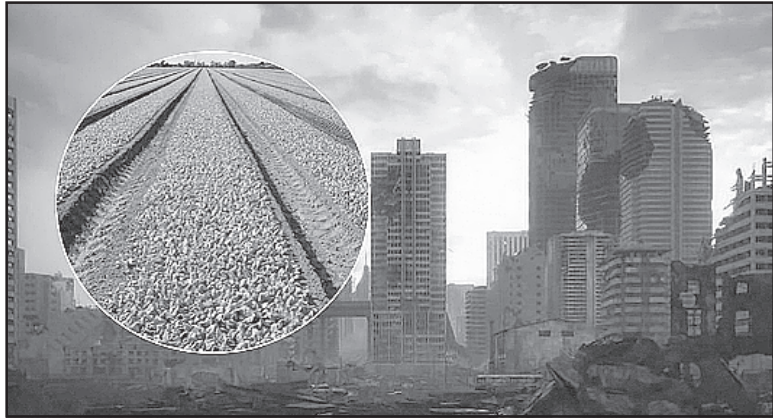
მწვრთნელთაგან ყველაზე უფრო მეტჯერ ეს პრესტიჟული თასი მოგებული აქვს იტალიელ კარლო ანჩელოტის. მან ეს ხუთჯერ გააკეთა - ორჯერ „მილანში“ (2003, 2007) და სამჯერ „რეალიში“ (2014, 2022, 2024). ზედიზედ სამჯერ მოიგო ეს პრესტიჟული ტურნირი მადრიდის „რეალის“ მწვრთნელის რანგში ზინედინ ზიდანია. ეს მოხდა 2016, 2017 და 2018 წლებში.

და ბოლოს - კიდევ ერთი რამონ-ლის მუხანაზ, რომლის დახმობა უახლოეს ხანებში წარმოუდგენელია. 1960 წლის 18 მაისს გლაზგოში სახელგანთქმულ „ჰემპდენ პარკში“ ფინალურ მატჩს მადრიდის „რეალს“ და ფრანკფურტის „აინტრახტს“ შორის გაყურებულთა სარეკორდო რაოდენობა დაეწინა. მას თვალს ადრეგდა 134 000 მაყურებელი.

მერაბ კალანდიაძე

როელი მხარეების მოსავალი გადაპარჩენს ბირთვული კატასტროფის ქაოსს?

თუ კაცობრიობას გლობალური კატასტროფა დაატყდება თავს, მავალითად ბირთვული ზამთარი, მილიონობით ადამიანი შიშველი პაროლდების წინაშე აღმოჩნდება

მეცნიერებმა დაადგინეს, როგორ მოსავალზე უნდა დაგეგმონ იმდროინდელი, რათა მოსახლეობის გამოკვება საშუალო ზომის ქალაქში 30 იყო შესაძლებელი.

ახალი კვლევის მიხედვით, ბირთვული კატასტროფის ან სხვა მსგავსი გლობალური კრიზისის შემდეგ ურბანულ და მასთან ახლოს მდებარე ტერიტორიებზე ხალხის გამოსაკვებად რამდენიმე მცენარის მოყვანა ხელსაყრელია. ესენია: ისპანახი, შაქრის ჭარხალი, ხორბალი და სტაფილო.

PLOS One-ში გამოქვეყნებულ ნაშრომში საშუალო ზომის ქალაქის მავალითად განხილული – ახალ ზედიზედ მდებარე პალმერსტონ-ნორთის. ის მცენიერებმა იმით შეარჩიეს, რომ გეოგრაფიულად მსოფლიოს უამრავ სხვა ქალაქს ჰგავს: შიდა ტერიტორიაზე, დაბ-

ლი სიმჭიდროვისა და ე.წ. სუბურბანული ტიპის სახლებს მოიცავს.

მკვლევრებმა Google-ის სატელიტური სურათების გამოყენებით ქალაქში არსებული მწვანე სივრცეები გააანალიზეს (ებოები, პარკები) და გამოთვალეს, რამდენი ადამიანისთვის იქნებოდა საკმარისი იქ მოყვანილი მოსავალი. აღმოჩნდა, რომ მხოლოდ ქალაქის ტერიტორიაზე მოყვანილი მოსავალი ნორმალურ პირობებში იქაური მოსახლეობის დაახლოებით 20%-ს დააპურებს, ბირთვული ზამთრის შემთხვევაში კი – 16%-ს.

შესაბამისად, გადარჩენისთვის ქალაქგარეთ მდებარე მიწების გამოყენება გახდება აუცილებელი. პალმერსტონ-ნორთისთვის ეს საკვები კულტურისთვის დამატებით დაახლოებით 1140 ჰექტარს მოიზარებს, ხოლო 110 ჰექტარი მი-

ლიზების წარმოებისთვის იქნება საჭირო, რათა ტექნიკამ იმუშაოს.

ნორმალურ კლიმატში მოსაყვანად საუკეთესო ზარდა აღმოჩნდა. ის პროტეინის მაღალი შემცველობით გამოირჩევა და ქალაქის პირობებში კარგად ხარობს. მისი მოყვანით ერთი ადამიანის წლიური საჭიროებების დასაკმაყოფილებლად მიწის დაახლოებით 292 კვადრატული მეტრი ფართობია საჭირო. ეს ბევრად ნაკლებია, ვიდრე, მაგალითად, კომპოსტისა და სტაფილოს შემთხვევაში (777 კვ.მ).

ამის მიუხედავად, ზარდა ყინვას ვერ უძლებს. შესაბამისად, თუ ბირთვული ზამთარი დადგება, უფრო გამძლე კულტურები იქნება საჭირო. ასეთ პირობებში მცენიერებმა საუკეთესო არჩევანად ისპანახი და შაქრის ჭარხალი მიიჩნიეს. ქალაქგარეთ მოსაყვანად საუკეთესო ნორმალურ კლიმატში კარტოფილი აღმოჩნდა, ბირთვული ზამთრისას კი – 97% ხორბლისა და 3% სტაფილოს კომბინაცია. ეს მცენარეები დაბალ ტემპერატურასა და მზის სხივების ნაკლებობას უკეთ იტანს.

ვინაიდან ქალაქების დიდი ნაწილი მდინარეებთან ახლოს გაშენდა, ნაყოფიერ ნიადაგზე, ადგილობრივი საკვების წარმოების ფართი პოტენციური დღესაც ბევრ მათგანს აქვს. კვლევის ავტორები აღიარებენ, რომ რეალურ სამყაროში მაინც მრავალი გაურკვეველი ფაქტორია: ნიადაგის ხარისხი, წყლის ხელმისაწვდომობა და სხვა ინფრასტრუქტურული პრობლემები. ასეა თუ ისე, უკანასკნელი კვლევა შეიძლება საინტერესო იყოს იმ ქალაქებისთვის, რომლებშიც ურბანული მეურნეობის განვითარებას სერიოზულად განიხილავენ.

მეცნიერებმა „ხეების ენას“ მიაგნეს

ავსტრალიის უნივერსიტეტისა და იტალიის ტექნოლოგიური ინსტიტუტის გვლვრებმა პირველად დააფიქსირეს ბირთვული სიგნალები, რომლებსაც არყის ხეები მზის დაგნელებისთვის მოსაგზავლად იყენებენ. საქმე იმაშია, რომ ამ სიგნალებს პირველად უპოვეს ხეები აზგავნიან, რაც იმაზე მიუთითებს, რომ მათ ეპოლოგიურ მოვლენებზე გარკვეული ინფორმაცია უკვე დამახსოვრებული აქვთ.

„ეს კვლევა არის სინქრონიზებული რეაქციის ლუსტრაცია, რომელსაც ჩვენ ვაკვირდებით. ეს არის გასაღები იმისა, თუ როგორ ურთიერთობენ და ადაპტირდებიან ტყეები ერთმანეთთან. ამას მცენარეების ქცევაში ახალ უფრო რთულ დონეზე აყვავარს“, – განაცხადა პროფესორმა მონიკა ბალიანომ.

მისი თქმით, ეს მოქმედებაში მოყვანილი ხეების ერთგვარი ქსელია. აქამდე მცენარეებს შორის კომუნიკაციის დაჭერა მცენიერებს არ შეეძლოთ, თუმცა ყველა ცოცხალ ორგანიზმს აქვს ბიოელექტრული სიგნალები. იმის გათვალისწინებით, რომ ნებისმიერ ორგანიზმში – დანყებული ვირუსებიდან დამთავრებული მტაცებლებით – ჩადებულია თვითგადარჩენის ინსტიქტი, ეს სიგნალები მათ მოსალოდნელი საფრთხის შესახებ აფრთხილებს.

კვლევის ჩასატარებლად მცენიერებმა სპეციალური სენსორული ტექნიკა გამოიყენეს, რომლებმაც ამ სიგ-

ნალების დაჭერა შეძლეს. მცენიერებმა ველის კვანტური თეორია დაიხმარეს და აღმოაჩინეს, რომ ამ სიგნალების აქტივობა მზის დაბნელებამდე რამდენიმე საათით ადრე მკვეთრად გაიზარდა. სიგნალები კი ყველაზე ძველი ხეებიდან წამოვიდა.

მცენიერების თქმით, მათ ერთგვარ „ხეების ენას“ მიაგნეს, თუმცა კვლევა ჯერ ნოვატორულია და მუშაობა ამ მიმართულებით გრძელდება, რათა ადამიანებმა უკეთ გაიგონ, როგორ ადაპტირდება ეკოსისტემა კლიმატის ცვლილებებთან.

„ის ფაქტი, რომ ძველი ხეები პირველები რეაგირებენ მათ განსაკუთრებულ როლზე მიუთითებს. ისინი ერთგვარ მესიერების მანკის როლში გამოდიან, რომლებსაც წარსულში მომხდარი ეკოლოგიური მოვლენები ახსოვთ. ეს კვლევა მიუთითებს იმაზე, თუ რამდენად კრიტიკულად მნიშვნელოვანია ძველი ტყეების დაცვა, რომლებიც ეკოსისტემის სიმყარის გარანტია. ისინი ინახავენ და გადასცემენ ფასდაუდებელ ეკოლოგიურ ცოდნას“, – აღნიშნა ბალიანომ.

ცნობისთვის, ეს კვლევა ახალ დოკუმენტურ ფილმში „მყის კოლაჟი“ მოხვდება, რომელიც აბა წლის მაისში გამოვა.

სანთელი

გაზეთები „საქართველოს რესპუბლიკა“ და „საშავალ-დასავალი“, საქართველოს ჟურნალისტთა ფედერაცია სამიძიარს უცხადებენ დენის დაფითაშვილს შვილის

მიხეილ (მიუკა) დავითაშვილის

გარდაცვალების გამო

13 წლის მოზარდის მიმართ გარყვნილი ქმედების ბრალდებით 22 წლის ბიჭი დააკავეს

„წრამიტიამს“ შინაგან საქმეთა სამინისტროში განუცხადეს, მომხდარზე გამოძიება სისხლის სამართლის კოდექსის 141-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ვ“ ქვეპუნქტით დაიწყო, რაც სრულწლოვნის მიერ წინასწარი შეცნობით თოთხმეტი წლის ასაკს მიუღწეველი პირის მიმართ ძალადობის გარეშე განხორციელებულ გარყვნილ ქმედებას გულისხმობს.

ამოღებულია. ისევ და ისევ. დიდი ოდენობით ნარკოტიკი

შინაგან საქმეთა სამინისტროს თბილისის პოლიციის დეპარტამენტის საგამოძიებო მთავარი სამმართველოსა და დეტექტივების (ოპერატიული) მთავარი სამმართველოს თანამშრომლებმა, ჩატარებული ოპერატიული ღონისძიებებისა და საგამოძიებო მოქმედებების შედეგად, ნარკოდანაშაულის ბრალდებით ერთი პირი დააკავეს, – ამის შესახებ ინფორმაციას საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო ავრცელებს.

მათივე ცნობით, დიდი ოდენობით ნარკოტიკული საშუალების უკანონო შეძენა-შენახვისა და რეალიზაციის ბრალდებით დაკავებულია 1987 წელს დაბადებული გ.მ.

„დანაშაული 20 წლამდე ან უვადო თავისუფლების აღკვეთას ითვალისწინებს. შინაგან საქმეთა სამინისტროს თანამშრომლებმა მოსამართლის განჩინების საფუძველზე არაერთი ფართი საგამოძიებო მოქმედება ჩატარეს, რითაც დადგინდა, რომ ბრალდებული ნარკოტიკულ საშუალებებში ყოფილა. პოლიციამ მოსამართლის განჩინების საფუძველზე, რამდენჯერმე განხორციელა სხვადასხვა სახის ნარკოტიკული საშუალებების საკონტროლო შესყიდვა და აღნიშნული შესყიდვების ფართული აუდიო-ვიდეოჩანწერა.

სამართალდამცველებმა ნარკოდანაშაულის ბრალდებით დაკავებული გ.მ.-ს პირადი და საცხოვრებელი სახლის ჩხრეკისას დიდი ოდენობით სხვადასხვა სახის ნარკოტიკული საშუალებები, მათ შორის: „კოკაინი“, „ალფა-პეპი“ და „კლფედრონი“ ამოიღეს. საგამოძიებო მოქმედებების შედეგად, პოლიციის მიერ ნივთმტკიცებად, ასევე, ამოღებულია ნარკოტიკული საშუალების დაფასოებისთვის საჭირო მასალები, ელექტროსასწორი და სავარაუდოდ ნარკოტიკების რეალიზაციის შედეგად მიღებული თანხა.

ვაკეში მოკლული ბიზნესმენის საქმეზე კიდევ ერთი პირი დააკავეს

ვაკეში მოკლული ბიზნესმენის ლევან პანგველაძის საქმეზე კიდევ ერთი პირი დააკავეს, – ინფორმაციას ამის შესახებ მოკლული კაცის ოჯახის ინტერესების დამცველი ტარიელ კაკაბაძე ავრცელებს.

„ლევან პანგველაძის მკვლელობის საქმეზე სულ ახლახან დააკავეს ს. ნივნივაძე. დადასტურდა, რომ ს. ნივნივაძე ფლობდა წარსულში იმ იარაღს, რომლითაც მოკლეს ლევან პანგველაძე, ანუ დადასტურდა ის, რაზეც აქამდე ვსაუბრობდით! ახლა გამოსაძიებელია, თუ ვის მფლობელობაში გადავიდა ს. ნივნივაძის იარაღი და როგორ აღმოჩნდა ის მკვლელის ხელში!“, – წერს ადვოკატი.

სიტყვა – მიზანში

როგორც – არასდროს, ერთსულ!!! და... ერთად!!!

რამდენი ზეობს, სიცრუის აფრთხი?!.. რაიც – ტკივილად და ცეცხლად გვეგზნოს... საუკუნეა – მზაკერული, მძაფრი, საუკუნეა ცბიერი, – ეგზომ...

ვერაგი ქართულ მზესულზე ქუფრობს, გაბეგრდა ყოფნა, ურთიერთ მგლური... და ... სავალალო ის არის, უფრო, რომ ... ქრება: რწმენა, სულიც და ... გულიც...

შემოგვეთესლა ოდით, რამდენი?!.. ჩვენს ვარდის ბაღში ზოგმა – ინარა... შინ გახდა – სისხლის, ცრემლის დამდენი, ვხედავთ ქართველობს – ვინ... და... ვინ – არა?!..

ტკივილი ჩვენი, რომ აღწევს ცამდე, მოყვრისგან დაჭრილ იარებს ვიხვევთ, ვიცოდეთ: ეს... და... ეს უნდა გვწამდეს – შიგნიდან ტყდება, – უფროსე, ციხე...

წინაპართ სახელს, – მოსულს – არაკად, ბღაღავენ რცა რისხვით ვივსებით... თვით, სიცოცხლესაც დადებს ზვარაკად, აქვს, ახლა, ვისაც – წვეთიც – ღირსების!..

დევს ჯოჯოხეთზე – ხმლისპირის ბონდი, ფარული მიზნით, ღიმილის მჩენი... დღეს მტერი – კოცნით... და... ფულით მოდის,

უნდა, რომ... გაქრეს სინსილა ჩვენი... მოგვნიბლონ უნდათ, ღამაზი ბოდვით, მილიარდებით, ხან კი – გროშებით... მოგდივართ ჯვარცმით, მოგდივართ, ოდით; მზით, სიყვარულით, რწმენის დროშებით!..

დაგვიდასტურებს – სიონიც, სხალთაც, უფლის სიკეთის ნებას მივინებდით... ქართული სულით – მსახურად სხვათა, ჩვენ ვერ ვიქნებით: ყმები!!!.. მონები!!!..

ფარავენ ნიღბით – მიზანს და... სახეს, დემოკრატია – უკუღმა ბრუნდა?!.. ათასი ფანდით გვიგებენ მახეს... მაგრამ... ჩვენ, მაინც, გადავრჩეთ უნდა!!!..

დრომ მრავალ, მრავალ მზედღეს დაგვასწროს, არ-რით, არ გავხდეთ საჯიჯგანი მტერთა... როგორც – არასდროს, როგორც – არასდროს, როგორც – არასდროს: ერთსულ!!! და... ერთად!!!..

P.S. უფლის უმტკიცეს, შევიკრათ გუნდად, და... გაქრობისგან, გადავრჩეთ უნდა!.. მზით, სიყვარულით – გადავრჩეთ უნდა!!!.. გადავრჩეთ უნდა!.. გადავრჩეთ უნდა!!!..

ზარნა რაინა
12-V-2025 წ.
თელავი

საქართველოს სხვადასხვა კუთხის ეროვნული სამოსი და სამკაულები საზღვარგარეთ გამოიფინება

საზღვარგარეთ საქართველოს დამოუკიდებლობის დღის აღსანიშნავად გაიმართლეს ქართული კულტურის დღეებზე, საქართველოს სხვადასხვა კუთხის ეროვნული სამოსი და სამკაულები გამოიფინება.

ქართული სამოსისა და სამკაულის მრავალსაუკუნოვანი ტრადიციის წარმოჩენის მიზნით, სადღესასწაულო ღონისძიებებზე მისულ სტუმრებს შესაძლებლობა ექნებათ, დაათვალიერონ ქალის ქართულ-კახური, ხევსურული, სვანური და აჭარული სამოსის, მამაკაცის თავადური ჩოხის, ხევსურული ჩოხის, მეგრულ-აფხაზური ჩოხის, აჭარული სამოსის ნიმუშები, ასევე გაეცნონ სხვადასხვა კუთხის ქართულ ტრადიციულ სამკაულს. გამოიფინება წარმოდგენილი იქნება საყურეები, სამაჯურები, ყელსაბამები, გულსაბ-

ნევეები, აფხაზური დიადემა, არქაული ხანის გულსაბნევის მიხედვით შექმნილი ამზინდა და სხვა.

საქართველოს გარშემო საუკუნეების განმავლობაში მიმდინარე პროცესებისა და დიდი გამოწვევების ფონზე ქართველები ყოველთვის დიდი ვარაუდუნებისთვის ემზადებოდნენ, თუმცა თვითმყოფადობას არ კარგავდნენ და უცხოური მო-

დის აგრესიული ექსპანსიის პირობებშიც ახერხებდნენ ეროვნული სამოსის შენარჩუნებას.

„ქართული კლასიკური მუსიკის საღამოების“ მეორე კონცერტი

23 მაისს საქართველოს ეროვნულ ბიბლიოთეკაში კრწანთის „ქართული კლასიკური მუსიკის საღამოები“ რიგით მეორე კონცერტი გაიმართა. ეროვნული ბიბლიოთეკის ინ-

ფორმაციით, მონაწილეობდნენ: თამარ ლიჩელი, დავით ალადაშვილი, ლიბა რამიშვილი, თეიმურაზ გუგუშვილი, ასევე – სახელმწიფო კამერული ორკესტრი „საქართველოს სინფონიეტა“.

წლის მუსიკალური ინფლუნსარიის პრიზი ნუსა გუზალაძეს

ნუსა გუზალაძეს WIBA Awards-ის დაპილოტაჟის ფარგლებში წლის მუსიკალური ინფლუნსარიის პრიზი გადასცეს. ამის შესახებ ნუსა სოციალურ ქსელში წერს და კადრებს ვიზიარებს. ღონისძიება საფრანგეთში, კანში შედგა. „ეს ნამდვილად დიდი პატივია, მადლიერი ვარ,“ – ამბობს ნუსა.

ვის გადაეცა კანის კინოფესტივალის მთავარი ჯილდო?

კანის 78-ე კინოფესტივალის ოქროს პალმის რტო ირანელი რეჟისორის ზაფარ პანაჰის ფილმს „ზგარლო შამიხივითობა“ მიენიჭა. გრან-პრი დანიელი რეჟისორის იოაკიმ ტრიერის სურათს „სენტინელური ღირებულება“ ერგო. პრიზი საუკეთესო რეჟისორისთვის ბრაზილიელ კლემენტ ნედონსა დილიოს

გადაეცა ფილმისთვის „საიდუმლო აგენტი“. ჯილდო საუკეთესო სცენარისთვის უან-პიერ დარდენსა და ლიუკ დარდენს მიენიჭათ, ფრანგულ-მელგიური ფილმისთვის „ახალგაზრდა დედები“.

საუკეთესო მსახიობ კაცად ბრაზილიელი ვაგნერ მოურა აღიარეს („საიდუმლო აგენტი“), საუკეთესო ქალი მსახიობი კი ნადია მელიტი გახდა („უმცროსი და“). უიურის პრიზი ფრანგი რეჟისორის ოლივერ ლამეს ნამუშევარს „სირატი“ და გერმანელი მამა პილინსკის „დამების ხმას“ გადაეცა.

საქართველო

გამომცემელი და მთავარი რედაქტორი **სვანტაჰა ქობულია** (599-36-00-35)

რედაქტორის მოადგილე **მამუკა ვაშაძე** (597-22-07-04)

შემოქმედებით ჯგუფი: **ალექო ასლანიშვილი, თემურ ქორიძე, ოთარ ტურაბელიძე, ვია პლატონიშვილი.**

პიარისა და მარკეტინგის მენეჯერი **ნუსუდან ქობულია** (577-77-27-17)

ტექნიკური რედაქტორი: **კახა ქორიძე.**

სტილისტი-კორექტორები: **ნაირა კვეცილა, მია იორამაშვილი.**

ოპერატორი **შორენა გვილია.**

გაზეთის განახლებული ლოგოს ავტორი **გიორგი ნადარეიშვილი.**

მისამართი: თბილისი, აკაკი წერეთლის N116

წერილები გამოგზავნეთ ელექტრონულ მისამართზე: **sak@sak.ge**

გაზეთი დამოუკიდებელია და ხელშეწყობილია თავისუფალი პრესის პრინციპით. რედაქციის აზრი, შესაძლოა, არ ემთხვეოდეს ავტორთა მოსაზრებებს.

ფაქტობრივ სიზუსტეზე პასუხისმგებელია ავტორი. საავტორო უფლებები დაცულია. რედაქცია პასუხს არ აკავებს სოციალური ქსელიდან და სხვა მედია-საშუალებებიდან გადმოგზავნილ, ან უსხოური პრესიდან თარგმნილი მასალების, ფაქტობრივ, ინფორმაციის სიზუსტეზე.

იბეჭდება სტამბა „**კოლორი**“
ე. ბაღდავაძის №3
კოლორი
კავშირი
uac(უაკ)070.4(479.22)
C-323
2 009882 689431

რეკლამისთვის დარეკეთ:
577-77-27-17
rkobulia29@gmail.com
ნაგვისიანი თანხა
ჩარიცხვით ანგარიშზე:
GE90BG000000538329790

მოქალაქე
ნომერი
გამოვა
ხუთშაბათს,
29 მაისს